

Z A K O N

O N A F T I

I. UVODNE ODREDBE

Predmet

Član 1.

Ovim zakonom uređuje se način organizovanja i funkcionisanja tržišta nafte, derivata nafte i drugih motornih i energetske goriva, prava i obaveze učesnika na tržištu, projektovanje, izgradnja, korišćenje i zaštita energetske objekata u oblasti nafte, formiranje i korišćenje operativnih rezervi, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona.

Odredbe ovog zakona se, u odnosu na Autonomnu pokrajinu Kosovo i Metohija, tumače i primenjuju u skladu sa Rezolucijom Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija 1244 i Zakonom o ratifikaciji Ugovora o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija („Službeni glasnik RS”, broj 62/06).

Značenje pojedinih izraza

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) bazno ulje je osnovno ulje mineralnog, sintetičkog ili biljnog porekla koje se koristi za proizvodnju maziva i u industrijske svrhe;
- 2) derivati nafte su motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, ulja za loženje, brodska goriva, tečni naftni gas i drugo;
- 3) krajnji korisnik je pravno lice, preduzetnik i poljoprivredno gazdinstvo koje je upisano u registar poljoprivrednih gazdinstava koje koristi motorna i energetska goriva za sopstvene potrebe;
- 4) motorna goriva su motorni benzini, avionski benzini, mlazna goriva, gasna ulja, brodska goriva, tečni naftni gas - autogas, biogoriva, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas, vodonik i drugo, a u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi i namena;
- 5) energetska goriva su gasna ulja, ulja za loženje, biotečnosti, tečni naftni gas, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas, vodonik i drugo, a u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi i namena;
- 6) korisnik sistema za transport nafte naftovodom, odnosno derivata nafte produktovodom je energetske subjekt koji ima licencu za trgovinu naftom, motornim i energetskim gorivima ili energetske subjekt koji ima licencu za proizvodnju derivata nafte koji ima ugovoren transport nafte naftovodom ili derivata nafte produktovodom;
- 7) mala plovila su čamci u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnja plovidba i luke;
- 8) namešavanje biogoriva je dodavanje biogoriva motornim gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

9) namešavanje biotečnosti je dodavanje biotečnosti energetskim gorivima naftnog porekla u propisanom sadržaju;

10) naftni terminal je specijalizovani infrastrukturni objekat namenjen za prihvatanje, prevoz, skladištenje i distribuciju nafte i naftnih derivata

11) naftovod je cevovod za transport sirove nafte, kao i cevovod od otpremne stanice, sabirno-otpremne stanice ili terminala na eksploatacionom polju do rafinerije nafte. Sastavni delovi naftovoda su: pumpne i čistačke stanice, sistemi katodne zaštite, armature, merna oprema, sistem za daljinski nadzor i upravljanje, telekomunikaciona mreža za potrebe sistema daljinskog nadzora i druga odgovarajuća postrojenja i uređaji;

12) prevozna sredstva su drumska motorna vozila i mala plovila koja za pogon koriste motorna goriva;

13) pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili derivata nafte produktovodima je pravo na korišćenje sistema radi transporta ugovorene količine nafte ili derivata nafte u ugovoreno vreme pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

14) produktovod je cevovod za transport motornih i energetskih goriva naftnog porekla. Sastavni delovi produktovoda su: pumpne stanice, armature, merna oprema, sistemi katodne zaštite, telekomunikaciona mreža za potrebe sistema daljinskog nadzora i druga odgovarajuća postrojenja i uređaji;

15) sopstvene potrebe su potrebe za motornim i energetskim gorivima koji nisu namenjeni daljoj prodaji, već za sopstvenu potrošnju;

16) transport nafte i derivata nafte drugim oblicima transporta je transport nafte, odnosno derivata nafte svim oblicima transporta osim naftovodom, odnosno produktovodom;

17) transport nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima je preuzimanje, cevovodni transport i predaja ugovorene količine nafte i derivata nafte pod propisanim i javno objavljenim uslovima na principu nediskriminacije;

18) trgovina van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava energetskim gorivima i motornim gorivima za snabdevanje sportskih aviona je trgovina na malo;

19) trgovina gorivima za plovila je trgovina na veliko i obuhvata snabdevanje motornim gorivima brodova i tehničkih plovniha objekata u skladu sa propisima kojima se uređuju unutrašnja plovidba i luke i propisima o transportu opasnog tereta;

20) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava je trgovina na malo;

21) trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima je trgovina na veliko i obuhvata kupovinu, odnosno uvoz radi dalje prodaje, odnosno izvoza ili korišćenje u poslovne svrhe.

Ostali izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu, a nisu definisani u stavu 1. ovog zakona, imaju značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

II. ENERGETSKE DELATNOSTI I OBAVLJANJE ENERGETSKIH DELATNOSTI

Energetske delatnosti

Član 3.

Energetske delatnosti u smislu ovog zakona su:

- 1) proizvodnja derivata nafte;

- 2) transport nafte naftovodima;
- 3) transport derivata nafte produktovodima;
- 4) transport nafte, derivata nafte, biogoriva i komprimovanog i utečnjelog prirodnog gasa drugim oblicima transporta;
- 5) skladištenje nafte, motornih i energetske goriva;
- 6) trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima;
- 7) trgovina gorivima van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 8) punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas;
- 9) trgovina motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava;
- 10) trgovina gorivima za plovila;
- 11) namešavanje biogoriva sa gorivima naftnog porekla;
- 12) namešavanje biotečnosti sa gorivima naftnog porekla.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 1), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11) i 12) ovog člana

obavljaju se u skladu sa tržišnim principima.

Energetske delatnosti iz stava 1. tač. 2) i 3) ovog člana su delatnosti od opšteg interesa u skladu sa posebnim zakonom.

Licenca za energetske delatnosti iz stava 1. tač. 5) i 6) ovog člana se izdaje u skladu sa zakonom kojim je uređena oblast energetike.

Uslovi za obavljanje energetske delatnosti

Član 4.

Energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona može da obavlja pravno lice ili preduzetnik koji ima licencu za obavljanje energetske delatnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike (u daljem tekstu: energetski subjekt).

Energetske delatnosti iz člana 3. stav 3. ovog zakona može da obavlja društvo kapitala čiji je jedini vlasnik Republika Srbija, zavisno društvo čiji je jedini vlasnik to društvo kapitala, kao i pravno lice ili preduzetnik kome je Vlada poverila obavljanje te delatnosti u skladu sa posebnim zakonom.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tačka 4) ovog zakona nije potrebno imati licencu za obavljanje energetske delatnosti.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tačka 6) ovog zakona Uprava za rezerve energenata i Republička direkcija za robne rezerve ne moraju imati licencu za obavljanje energetske delatnosti.

Energetski objekti za obavljanje delatnosti proizvodnje derivata nafte

Član 5.

Energetski objekti koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti proizvodnje derivata nafte ne mogu se koristiti za obavljanje drugih energetske delatnosti.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte dužni su da obezbede otpremne rezervoare u kojima se proverava usaglašenost po kvalitetu gotovih proizvoda pre stavljanja na tržište.

Energetski objekti u kojima se istovremeno obavljaju energetske delatnosti namešavanja i trgovina na malo

Član 6.

Energetski objekti koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti namešavanja biogoriva sa gorivima naftnog porekla mogu istovremeno da se koriste i za obavljanje delatnosti namešavanja biotečnosti sa gorivima naftnog porekla.

Energetski objekti, odnosno rezervoari za TNG-autogas, koje energetski subjekt koristi za obavljanje delatnosti trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava ne mogu se istovremeno koristiti za obavljanje delatnosti punjenja posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas, kao i trgovine van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava.

Energetski objekti u kojima se istovremeno obavljaju energetske delatnosti prema nameni rezervoara

Član 7.

Energetski subjekt koji obavlja delatnosti trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima, skladištenja nafte, motornih i energetskih goriva, trgovine gorivima van stanica za snabdevanje prevoznih sredstava i punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas mogu te delatnosti da obavljaju na istim energetskim objektima, odnosno rezervoarima ukoliko su ti rezervoari deklarirani za istu namenu i ispunjavaju posebne tehničke uslove za promet.

Razdvajanje računa

Član 8.

Energetski subjekt koji obavlja jednu ili više energetskih delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona čije su cene regulisane ili koji pored tih energetskih delatnosti obavlja i druge delatnosti dužan je da u cilju izbegavanja diskriminacije, međusobnog subvencionisanja i povrede konkurencije u svojim računovodstvenim internim obračunima vodi zasebne račune za svaku od energetskih delatnosti čije su cene regulisane i zbirno za sve druge delatnosti.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana dužan je da sačini godišnji bilans stanja i bilans uspeha za svaku delatnost pojedinačno, u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje položaj privrednih društava i zakonom kojim se uređuje računovodstvo i revizija.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana koji ima obavezu revizije godišnjih finansijskih izveštaja u skladu sa zakonom, dužan je da obezbedi reviziju godišnjih finansijskih izveštaja koja treba da potvrdi poštovanje načela izbegavanja diskriminacije i međusobnog subvencionisanja. Godišnji finansijski izveštaji i izveštaji revizora moraju se objaviti na internet stranici energetskog subjekta.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana, dužan je da u svom opštem aktu o računovodstvu i računovodstvenim politikama utvrdi pravila za raspoređivanje zajedničkih bilansnih pozicija koje će primenjivati pri izradi računovodstvenih internih obračuna po delatnostima.

Energetski subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da obezbede tajnost komercijalno osetljivih i poslovnih podataka energetskih subjekata i kupaca energenata, kao i tajnost komercijalno osetljivih podataka i informacija o svojim aktivnostima, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima.

Sigurnost snabdevanja

Član 9.

U cilju obezbeđivanja sigurnosti snabdevanja energijom i energentima, energetske subjekti koji obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona, dužni su da prioritetno obezbede dovoljne količine energenata potrebne za život i rad građana i poslovanje privrednih subjekata i njihovo snabdevanje energentima na siguran, pouzdan i kvalitetan način, uvažavajući kriterijum ekonomičnosti isporuke.

Postupci i kriterijumi za utvrđivanje poremećaja u snabdevanju, nadležnosti i odgovornosti radi otklanjanja poremećaja u snabdevanju, kao i postupci za normalizaciju snabdevanja tržišta Republike Srbije u oblasti nafte utvrđeni su propisima kojim se uređuje oblast obaveznih rezervi nafte, derivata nafte i prirodnog gasa.

III. TRANSPORT NAFTE I DERIVATA NAFTE

Sistemi za transport

Član 10.

Sistem za transport nafte naftovodom se sastoji od naftovoda, prvog punjenja naftovoda i naftnih terminala za manipulaciju i skladištenje sirove nafte. Sistem za transport nafte naftovodom na mestu prijema je povezan sa sistemom za transport nafte naftovodima drugih država i/ili sa naftnim terminalom proizvođača domaće sirove nafte, a na mestu predaje sa rafinerijama za preradu nafte, naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport i/ili sistemima za transport nafte drugih država.

Sistem za transport derivata nafte produktovodom se sastoji od produktovoda, prvog punjenja produktovoda i naftnih terminala za manipulaciju i skladištenje motornih i energetskih goriva naftnog porekla. Sistem za transport derivata nafte produktovodom na mestu prijema je povezan sa sistemom za transport derivata nafte produktovodima drugih država, sa rafinerijama za preradu nafte i/ili naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport, a na mestu predaje sa naftnim terminalima koji nisu deo sistema za transport i/ili sistemima za transport derivata nafte drugih država.

Obaveze energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta

Član 11.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodima upravlja sistemom za transport nafte naftovodima i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj ovog transportnog sistema, njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za transportom naftovodima na ekonomski opravdan način.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta derivata nafte produktovodima upravlja sistemom za transport derivata nafte produktovodima i odgovoran je za rad, održavanje i razvoj ovog transportnog sistema njegovo povezivanje sa drugim sistemima i za obezbeđenje dugoročne sposobnosti sistema da ispuni potrebe za transportom produktovodima na ekonomski opravdan način.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost transporta nafte naftovodom ili delatnost transporta derivata nafte produktovodom (u daljem tekstu: energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta) dužni su da u planu razvoja koji se donosi za period od pet godina, ukažu na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije

infrastrukture transportnog sistema koju treba izgraditi ili rekonstruisati u narednih pet godina.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u planu investicija utvrde dinamiku izgradnje novih i rekonstrukciju postojećih transportnih kapaciteta, izvore sredstava i druge uslove za razvoj transportnog sistema, kao i programe i mere za smanjenje gubitaka u transportnom sistemu i odgovoran je za ostvarivanje plana investicija.

Razvoj sistema za transport

Član 12.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da podnese Agenciji za energetiku (u daljem tekstu: Agencija) na saglasnost plan razvoja i plan investicija u skladu sa Strategijom razvoja energetike Republike Srbije i Programom ostvarivanja Strategije, kao i drugim strateškim aktima kojima se utvrđuje razvoj energetske infrastrukture.

Plan razvoja transportnog sistema donosi se svake pete godine za period od pet godina.

Ukoliko tokom važećeg perioda dođe do izmena koje bitno utiču na strukturu i/ili obim razvoja transportnog sistema, energetski subjekt je dužan da izmenjeni plan dostavi Agenciji na saglasnost i pre isteka roka iz stava 2. ovog člana.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta izrađuje plan razvoja nakon sprovedenih konsultacija sa svim zainteresovanim stranama i uzima u obzir planiranu proizvodnju i potrošnju sirove nafte i derivata nafte.

Plan investicija koji se podnosi Agenciji na saglasnost svake godine za period od tri godine sadrži investicije za koje je doneta odluka o realizaciji i koje su u toku, investicije koje će se realizovati u periodu od naredne tri godine, kao i efikasne mere radi obezbeđenja pouzdanosti sistema i sigurnosti snabdevanja.

Planom investicija ukazuje se na potrebe za izgradnjom i rekonstrukcijom najvažnije infrastrukture transportnog sistema koju treba izgraditi ili rekonstruisati u naredne tri godine i određuju se rokovi za realizaciju svih investicionih projekata.

Agencija prati i ocenjuje realizaciju plana investicija i u svom godišnjem izveštaju daje procenu realizovanih investicija.

Pravila o radu

Član 13.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta donosi pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom (u daljem tekstu: Pravila o radu).

Pravila o radu sadrže:

- 1) tehničke uslove za bezbedan rad sistema;
- 2) postupke u slučaju havarije i kriznih situacija, odnosno prekida transporta;
- 3) pravila o pristupu sistemu za transport nafte, odnosno derivata nafte;
- 4) instrument obezbeđenja plaćanja i kriterijume za utvrđivanje iznosa i perioda za koji se traži;
- 5) uslove u pogledu kvaliteta nafte, odnosno derivata nafte koji se ugovaraju za transport;

6) pravila o merenju sa definisanom potrebnom mernom opremom i druge uslove transporta;

7) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje u kvalitetu nafte ili derivata nafte koja se predaju za transport na mestu prijema;

8) penale za energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta za nedozvoljeno odstupanje u kvalitetu nafte ili derivata nafte na mestu predaje;

9) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje od ugovorene dinamike transporta nafte ili derivata nafte;

10) penale za korisnika za nedozvoljeno odstupanje u količinama predate nafte ili derivata nafte u odnosu na ugovorene količine;

11) penale za energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta za nedozvoljeno odstupanje u količinama transportovane nafte ili derivata nafte na mestu predaje u odnosu na količinu nafte ili derivata nafte preuzete na mestu prijema;

12) model Ugovora o pristupu sistemu za transport nafte naftovodom, odnosno sistemu za transport derivata nafte produktovodima;

13) druga pitanja neophodna za rad sistema za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima i funkcionisanje tržišta.

Na Pravila o radu saglasnost daje Agencija u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Pravila o radu objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana dužan je da Pravila o radu objavi na svojoj internet stranici.

Pristup sistemu za transport

Član 14.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta je dužan da omogući korisnicima sistema za transport nafte naftovodima ili sistema za transport derivata nafte produktovodima pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima po regulisanim cenama na principu javnosti i nediskriminacije, u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i propisima i Pravilima o radu.

Ugovor o pristupu sistemu za transport

Član 15.

Pristup sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima se uređuje ugovorom o pristupu koji zaključuju energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta i korisnik sistema, u skladu sa Pravilima o radu.

Ugovor o pristupu, pored elemenata utvrđenih zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi, sadrži: podatke o mestu prijema i mestu predaje, dinamici transporta, kvalitetu nafte, odnosno derivata nafte, kao i druge elemente predviđene Pravilima o radu.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta vodi evidenciju ugovora o pristupu.

Odbijanje pristupa sistemu za transport

Član 16.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, može odbiti pristup sistemu ako nema tehničkih mogućnosti zbog:

- 1) nedostatka kapaciteta;
- 2) pogonskih smetnji ili preopterećenosti sistema;
- 3) ugrožene sigurnosti rada sistema;
- 4) neodgovarajućeg kvaliteta nafte ili derivata nafte;
- 5) drugih uslova predviđenih Pravilima o radu.

O odbijanju pristupa sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta donosi rešenje najkasnije u roku od pet dana od dana podnošenja zahteva za pristup sistemu.

Rešenje iz stava 2. ovog člana sadrži detaljno obrazložene razloge za odbijanje pristupa sistemu.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Agenciji, u roku od osam dana od dana dostavljanja rešenja.

Odluka Agencije doneta po žalbi je konačna i protiv nje se može pokrenuti upravni spor.

Tranzit nafte i derivata nafte

Član 17.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da omogući tranzit nafte naftovodom ili tranzit derivata nafte produktovodom na principu regulisanog pristupa, nediskriminacije i javnosti uz poštovanje zaključenih međudržavnih konvencija ili ugovora.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta može odbiti pristup sistemu po zahtevu za tranzit nafte naftovodima ili tranzit derivata nafte produktovodom ako postoje tehničko-tehnološka ograničenja, ako su kapaciteti naftovoda ili produktovoda popunjeni, ako kvalitet nafte ili derivata nafte nije odgovarajući ili zbog preuzetih ugovornih obaveza i potrošnje nafte ili derivata nafte od strane kupaca na teritoriji Republike Srbije.

Za odbijanje zahteva za tranzit nafte naftovodom primenjuje se postupak iz člana 16. ovog zakona.

Tajnost podataka

Član 18.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, dužan je da obezbedi tajnost komercijalnih i poslovnih podataka energetskih subjekata i korisnika sistema, kao i drugih podataka koji su mu dostupni u obavljanju delatnosti.

IV. PROJEKTOVANJE, IZGRADNJA, KORIŠĆENJE I ZAŠTITA ENERGETSKIH OBJEKATA

Izgradnja energetskih objekata

Član 19.

Objekti za proizvodnju derivata nafte, sistemi za transport nafte naftovodima i sistemi za transport derivata nafte produktovodima i objekti za skladištenje nafte i

derivata nafte se grade u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi i način uređenja prostora, uređivanje i korišćenje građevinskog zemljišta i izgradnja objekata, zakonom kojim je uređena oblast energetike, tehničkim i drugim propisima.

Projektovanje sistema za transport

Član 20.

Naftovodi i produktovodi se projektuju i grade u koridoru utvrđenom planskim dokumentima na trasi za koju se utvrdi da se u pogledu prirodnih i radom stvorenih uslova obezbeđuje bezbednost naftovoda i produktovoda i sigurnost života i zdravlja ljudi, životne sredine i materijalnih dobara.

Obaveze i ovlašćenja u vezi sa zaštitom sistema

Član 21.

Energetski subjekt odnosno drugo pravno lice dužno je da uskladi način merenja količina nafte i derivata nafte, obeleži trasu naftovoda i produktovoda, obezbedi zaštitu od korozije, sprovodi zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva, opremi naftovode i produktovode sistemom za daljinski nadzor i upravljanje i sistemom veza u cilju ostvarivanja bezbednog i nesmetanog prenosa informacija koje se odnose na korišćenje i održavanje naftovoda i produktovoda, električnu opremu i instalacije u zonama opasnosti izvede u protivpožarnoj i protiveksplozivnoj zaštiti, ispituje naftovode i produktovode tokom izgradnje a pre puštanja u rad, pusti u rad naftovod i produktovod, pregleda i održava sigurnosne uređaje, kontroliše i održava naftovod i produktovod i vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja.

Ministar nadležan za poslove energetike propisuje uslove i način za:

- 1) izbor trase naftovoda i produktovoda, lokaciju i način izgradnje objekata koji su sastavni delovi naftovoda i produktovoda;
- 2) izbor materijala, opreme i uređaja, radne parametre naftovoda i produktovoda i zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva;
- 3) način merenja količina nafte i derivata nafte;
- 4) regulaciju pritiska i mere sigurnosti od prekoračenja dozvoljenog radnog pritiska;
- 5) obeležavanje trase naftovoda i produktovoda;
- 6) zaštitni pojas naftovoda i produktovoda, naseljenih zgrada, objekata i infrastrukturnih objekata u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda i radni pojas;
- 7) zone opasnosti i uslove projektovanja, ugradnje i održavanja električne opreme i instalacije u zonama opasnosti;
- 8) daljinski nadzor i upravljanje;
- 9) ispitivanje naftovoda i produktovoda u toku izgradnje, a pre njihovog puštanja u rad;
- 10) korišćenje i rukovanje naftovodima i produktovodima i njihovo održavanje u toku rada, remonta i vanrednih događaja;
- 11) zaštitu od korozije naftovoda i produktovoda;

- 12) otkrivanje propuštanja naftovoda i produktovoda;
- 13) pregled i održavanje sigurnosnih uređaja;
- 14) postupanje sa delovima naftovoda i produktovoda koji se više neće koristiti;
- 15) zaštite naftovoda i produktovoda, odnosno njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja;
- 16) način kontrole i održavanja naftovoda i produktovoda i vođenje evidencije o izvršenoj kontroli i održavanju.

Puštanje u rad sistema za transport

Član 22.

Sistemi za transport nafte naftovodom i sistemi za transport nafte produktovodom ili njihovi delovi koji su privremeno isključeni iz upotrebe, kao i novi ili rekonstruisani sistemi koji nisu pušteni u rad mogu se pustiti u rad, nakon ponovo izvršenog ispitivanja, u skladu sa podzakonskim aktom iz člana 21. ovog zakona.

Isključenjem iz stava 1. ovog člana ne smatra se isključenje koje je u funkciji održavanja sistema za transport nafte naftovodom, odnosno sistema za transport nafte produktovodom.

Zaštita energetske objekata

Član 23.

Energetski subjekti koji obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona, dužni su da koriste i održavaju energetske objekte u skladu sa tehničkim i drugim propisima koji se odnose na delatnost koju obavljaju, kao i uslovima zaštite od požara i eksplozija, zaštite životne sredine utvrđenim zakonom i drugim propisima.

Interni akti energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta

Član 24.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u svojim aktima utvrdi funkcionalne zahteve, postupak i način rukovanja naftovodima, odnosno produktovodima prema preporuci proizvođača opreme, kao i postupak i periodiku održavanja sistema za transport nafte naftovodima, odnosno sistema za transport derivata nafte produktovodima, u skladu sa zakonom, Pravilima o radu, tehničkim i drugim propisima.

Na subjekte koji koriste sabirno-otpremne i skladišne sisteme nafte na eksploatacionim poljima, primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje rudarstvo, kada se radi o objektima iz ovog stava.

Oznake na sistemima za transport

Član 25.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda održava i da oznake koje su oštećene ili koje nedostaju, dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno da ih bez odlaganja zameni.

Čuvanje dokumentacije

Član 26.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 2) i 3) ovog zakona dužan je da trajno čuva celokupnu dokumentaciju o projektovanju,

izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite naftovoda i produktovoda.

Pravo prelaska i nadoknada štete

Član 27.

Energetski subjekt koji obavlja energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona i koji koristi i održava energetske objekte ima pravo prelaska preko nepokretnosti drugog vlasnika radi izvođenja radova na održavanju, kontroli ispravnosti objekta, uređaja, postrojenja ili opreme, kao i izvođenja drugih radova i upotrebe nepokretnosti na kojoj se izvode navedeni radovi samo dok ti radovi traju.

Vlasnik nepokretnosti je dužan da omogući pristup energetske objektima iz stava 1. ovog člana i da trpi i ne ometa izvršenje radova iz stava 1. ovog člana.

Energetski subjekt iz stava 1. ovog člana je dužan da nadoknadi štetu koju nanese vlasniku nepokretnosti u toku izvođenja radova, čiju visinu utvrđuju sporazumno.

U slučaju da vlasnik nepokretnosti i energetski subjekt ne postignu sporazum u smislu stava 3. ovog člana, odluku o tome donosi nadležni sud.

Zabrane, ograničenja, dužnosti i uslovi izgradnje i korišćenja

Član 28.

Zabranjena je izgradnja objekata koji nisu u funkciji obavljanja energetske delatnosti iz člana 3. ovog zakona, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda, suprotno zakonu, kao i tehničkim i drugim propisima.

Zabranjeno je zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od naftovoda i produktovoda.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, dužan je da o svom trošku redovno uklanja drveće ili grane i drugo rastinje koje ugrožava rad naftovoda i produktovoda.

Vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda ne mogu preduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad naftovoda i produktovoda bez prethodno izdatih pozitivnih uslova energetske subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik naftovoda i produktovoda.

Uslove iz stava 4. ovog člana izdaje energetski subjekt na zahtev vlasnika ili nosioca drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda, u postupku objedinjene procedure, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i sadrži tehničke uslove u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

Izvođenje radova u zaštitnom pojasu

Član 29.

U zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ne smeju se izvoditi radovi koji nisu uređeni propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i druge aktivnosti, izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 m, bez pismenog odobrenja energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Pravna lica, preduzetnici i fizička lica su dužna da za radove iz stava 1. ovog člana pribave pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta izdaje odobrenje sa uslovima za izvođenje radova u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda, ukoliko utvrdi da u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda postoje tehničke mogućnosti za izvođenje radova i drugih aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

Pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice kome je izdato odobrenje iz stava 1. ovog člana mora prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda sprovoditi mere zaštite prema uputstvu energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Kontrolu nad sprovođenjem mera iz st. 2. i 3. ovog člana vrši ovlašćeno lice energetskog subjekta koji je izdao odobrenje.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta dužan je da u zonama opasnosti preduzima mere zaštite od požara i eksplozije, u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

Izmeštanje energetskog objekta

Član 30.

Nadležni organ može naložiti izmeštanje energetskog objekta samo u slučaju izgradnje objekata saobraćajne, energetske i komunalne infrastrukture, objekata za potrebe odbrane zemlje, vodoprivrednih objekata i objekata za zaštitu od elementarnih nepogoda i drugih objekata koji se u smislu zakona kojim se uređuje eksproprijacija smatraju objektima od opšteg interesa, a koji se, zbog prirodnih ili drugih karakteristika, ne mogu graditi na drugoj lokaciji, kao i u slučaju izgradnje objekata i izvođenja radova na eksploataciji mineralnih sirovina.

U slučaju iz stava 1. ovog člana troškove izmeštanja energetskog objekta, podrazumevajući i troškove gradnje, odnosno postavljanja tog energetskog objekta na drugoj lokaciji, snosi investitor objekta zbog čije izgradnje se izmešta energetski objekat.

Međusobna prava i obaveze između investitora objekta zbog čije se izgradnje izmešta energetski objekat i energetskog subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik energetskog objekta koji se izmešta definišu se ugovorom.

Svojina sistema za transport nafte naftovodima i sistema za transport derivata nafte produktovodima

Član 31.

Sistemi za transport nafte naftovodima i sistemi za transport derivata nafte produktovodima mogu, u skladu sa zakonom, biti u javnoj svojini i u svojini koji obavlja delatnost transporta, koga je osnovala Republika Srbija za obavljanje delatnosti transporta nafte naftovodima, odnosno transporta derivata nafte produktovodima.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta, stiče svojinu na objektima sistema za transport nafte naftovodima, odnosno sistema za transport derivata nafte produktovodima, koje izgradi svojim sredstvima, pribavi pravnim poslom, osnivanjem, odnosno povećanjem osnovnog kapitala.

U slučaju prestanka energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta, čiji je osnivač Republika Srbija sistem za transport nafte naftovodima, odnosno sistem za transport derivata nafte produktovodima postaje svojina Republike Srbije.

Izuzetno od stava 3. ovog člana kada je pravni sledbenik energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta koji prestaje sa radom drugo pravno lice čiji je osnivač Republika Srbija, koje po odredbama ovog zakona može imati svojinu na

sistemu za transport nafte i sistemu za transport derivata nafte, to pravno lice stiče svojину na tim sistemima.

Sistem za transport nafte naftovodom i sistem za transport derivata nafte produktovodom iz stava 1. ovog člana ne mogu se otuđiti iz javne svojine, niti iz svojine energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta niti mogu biti predmet opterećenja ili prinudnog izvršenja.

Naftovodi i produktovodi iz stava 1. ovog člana moraju biti upisani u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa u skladu sa posebnim zakonom.

V. SAGLASNOST ZA SKLADIŠTENJE I SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

Izdavanje Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 32.

Za skladištenje motornih i energetskih goriva za sopstvene potrebe kapaciteta preko 5 t na jednoj lokaciji i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava privrednih subjekata, preduzetnika i zadruga, za koje se ne izdaje licenca, pribavlja se saglasnost koju ministarstvo nadležno za poslove energetike (u daljem tekstu: Ministarstvo) izdaje rešenjem u roku od 30 dana od dana podnošenja zahteva (u daljem tekstu: Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe).

Ministarstvo vodi registar izdatih i oduzetih saglasnosti.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje ako su ispunjeni sledeći uslovi:

- 1) da je podnosilac zahteva registrovan za obavljanje delatnosti;
- 2) da nad podnosiocem zahteva nije pokrenut postupak stečaja ili likvidacije, odnosno prinudne likvidacije;
- 3) da podnosilac zahteva poseduje dokaz o pravnom osnovu za korišćenje objekta u kojem se obavlja skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe;
- 4) da objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe imaju upotrebnu dozvolu ili rešenje o ozakonjenju objekta sa izveštajem komisije za tehnički pregled kojim se utvrđuje da je objekat podoban za upotrebu;
- 5) da objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija i propisima o zaštiti životne sredine;
- 6) da se objekti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene ne koriste za obavljanje energetskih delatnosti za koje se izdaje licenca.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana prilaže se uz zahtev za izdavanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe.

Dokaz o ispunjenosti uslova iz stava 3. ovog člana da objekti za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje ispunjavaju uslove i zahteve utvrđene tehničkim propisima, propisima o zaštiti od požara i eksplozija i propisima o zaštiti životne sredine je zapisnik o inspekcijskom nadzoru nadležnog inspektora u kome je konstatovano da nisu utvrđene nezakonitosti.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se izdaje sa rokom važenja od deset godina.

Ukidanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 33.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe mogu za vreme važenja Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe podneti zahtev za njeno ukidanje.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe dužni su da podnesu zahtev za izmenu rešenja kojim je izdata saglasnost, u slučaju promena u vezi sa energetske objekta na kojima se obavlja skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe, kao i nastupanja drugih okolnosti koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se izdaje saglasnost.

U slučaju da privredni subjekti, preduzetnici i zadruge kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe ne podnesu zahtev za izmenu rešenja iz razloga navedenih u stavu 2. ovog člana Ministarstvo pokreće postupak izmene rešenja po službenoj dužnosti.

Protiv rešenja iz člana 31. stav 1. ovog zakona može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Rešenje Vlade je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Ministarstvo bliže propisuje sadržinu zahteva i dokumenta koja se prilažu uz zahtev za izdavanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe i sadržinu zahteva i dokumenta koja se prilažu uz zahtev za sprovođenje inspekcijanskog nadzora nadležnog inspektora iz člana 32. stav 5. ovog zakona.

Oduzimanje Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 34.

Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe privremeno se oduzima ako imalac ove saglasnosti ne održava u ispravnom i bezbednom stanju objekte za skladištenje i sopstvene stanice za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava u skladu sa tehničkim propisima i ako se ne pridržava drugih propisanih uslova.

O privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe Ministarstvo donosi rešenje i određuje rok za otklanjanje nedostatka zbog kojih se privremeno oduzima Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe koji ne može biti kraći od 30 dana niti duži od 90 dana.

Rešenje o privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja uslova iz člana 32. stav 3. ovog zakona Ministarstvo donosi na predlog nadležnog inspektora.

Ako je lice iz stava 1. ovog člana u roku utvrđenom rešenjem iz stava 2. ovog člana otklonilo nedostatke zbog kojih je Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe privremeno oduzeta, rešenje o privremenom oduzimanju Saglasnosti za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe se ukida, a ako ih nije otklonio, Ministarstvo donosi rešenje kojim se Saglasnost za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe trajno oduzima.

Protiv rešenja iz stava 2. ovog člana može se izjaviti žalba Vladi u roku od 15 dana od dana dostavljanja rešenja.

VI. SPROVOĐENJE POSTUPKA U VEZI SA SAGLASNOŠĆU ZA SKLADIŠTENJE I/ILI SNABDEVANJE ZA SOPSTVENE POTREBE

Postupanje Ministarstva

Član 35.

Tokom sprovođenja postupka u vezi sa Saglasnošću za skladištenje i/ili snabdevanje za sopstvene potrebe, Ministarstvo vrši proveru ispunjenosti sledećih uslova:

- 1) nadležnost za postupanje po zahtevu;
- 2) da li je podnosilac zahteva lice koje, u skladu sa ovim zakonom, može biti podnosilac zahteva;
- 3) da li zahtev sadrži sve propisane podatke;
- 4) da li je uz zahtev priložena sva dokumentacija propisana ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona;
- 5) da li je uz zahtev priložen dokaz o uplati propisane takse;
- 6) da li su ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom i podzakonskim aktima donetim na osnovu ovog zakona za usvajanje zahteva.

Podatke iz službenih evidencija, koji su neophodni za sprovođenje postupka iz stava 1. ovog člana, Ministarstvo obezbeđuje preko servisne magistrale organa u skladu sa propisima koji uređuju elektronsku upravu, bez plaćanja takse.

Podaci pribavljeni na način iz stava 2. ovog člana smatraju se pouzdanim i imaju istu dokaznu snagu kao overeni izvodi iz tih evidencija.

Organi državne uprave, posebne organizacije i imaoци javnih ovlašćenja dužni su da Ministarstvu, u roku od tri dana od dana podnošenja zahteva, dostave sve podatke o kojima vode službene evidencije koje su od značaja za sprovođenje postupka iz stava 1. ovog člana.

Postupak iz stava 1. ovog člana sprovodi se u postupku neposrednog odlučivanja u smislu zakona kojim je uređen opšti upravni postupak.

Postupanje po zahtevu

Član 36.

Po zahtevu za izdavanje, odnosno izmenu upravnog akta, Ministarstvo u rokovima propisanim ovim zakonom donosi rešenje u formi elektronskog dokumenta.

Zahtev se smatra neurednim ako ima nedostatke koje Ministarstvo sprečavaju da po njemu postupa, ako nije razumljiv ili potpun.

Ako Ministarstvo utvrdi da je zahtev neuređan, rešenjem odbacuje zahtev u kome taksativno navodi sve nedostatke, odnosno razloge za odbacivanje, nakon čijeg će otklanjanja moći da postupi u skladu sa zahtevom.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev i postupi u skladu sa rešenjem iz stava 3. ovog člana, smatra se da je odbačen zahtev iz stava 3. ovog člana od početka bio uređan.

Ako podnosilac zahteva u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz stava 3. ovog člana, podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, ne dostavlja ponovo dokumentaciju koja nije imala nedostatke.

Način dostave

Član 37.

Podnesci i dokumenta dostavljaju se elektronskim putem, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, žalbu i druge pravne lekove, dokaze koji se uz njih prilažu, kao i dokumenta i podneske koji sadrže tajne podatke i koji su označeni stepenom tajnosti u skladu sa propisima kojima se uređuje tajnost podataka, stranka dostavlja u formi papirnog dokumenta.

Ministarstvo bliže uređuje način razmene dokumenata i podnesaka iz stava 1. ovog člana.

Forma dokumenata koji se dostavljaju

Član 38.

Dokumenti koji se dostavljaju elektronskim putem u skladu sa članom 33. ovog zakona, dostavljaju se u formi elektronskog dokumenta sastavljenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronski dokument.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako plaćanje takse nije izvršeno elektronskim putem, dokaz o plaćanju takse može se dostaviti i u elektronskom formatu, koji nije potpisan kvalifikovanim elektronskim potpisom.

Dostava rešenja

Član 39.

Rešenje Ministarstva dostavlja se podnosiocu zahteva u formi elektronskog dokumenta, preko jedinstvenog elektronskog sandučića, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska uprava, ako se dostava vrši preko portala e-uprava.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, licu koje nema jedinstveni elektronski sandučić, rešenje se dostavlja u formi odštampanog primerka elektronskog dokumenta, overenog u skladu sa zakonom koji uređuje elektronsko poslovanje, preporučenom pošiljkom preko poštanskog operatora.

Danom ekspedovanja rešenja u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana, Ministarstvo rešenje objavljuje na svojoj internet stranici.

Ako dostava preporučenom pošiljkom iz stava 2. ovog člana nije mogla da bude izvršena jer je stranka u momentu dostave bila nedostupna na naznačenoj adresi, dostavljač o tome sačinjava belešku i ostavlja obaveštenje stranci na mestu na kome je pismeno trebalo da bude uručeno, u kome naznačava lično ime primaoca, podatke kojim se pismeno identifikuje, kao i datum kada je obaveštenje ostavljeno, sa pozivom stranci da na tačno određenoj adresi dostavljača, odnosno poštanskog operatora preuzme pošiljku, u roku od 15 dana od dana pokušaja dostave.

Obaveštenje stranci iz stava 4. ovog člana sadrži i informaciju o danu objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva, pravnu pouku stranci da će se u slučaju ne preuzimanja pošiljke u ostavljenom roku rešenje smatrati dostavljenim istekom roka od 30 dana od objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

U slučaju iz stava 4. ovog člana, ako u ostavljenom roku stranka ne podigne pošiljku, dostavljač će je vratiti zajedno sa beleškom o razlozima neuručenja.

Dostava stranci će se smatrati izvršenom:

1) danom dostave elektronskog dokumenta na način propisan stavom 1. odnosno stavom 2. ovog člana;

2) istekom roka od 30 dana od dana oglašavanja rešenja na internet stranici Ministarstva ako dostava nije izvršena u skladu sa st. 1, 2. i 4. ovog člana.

Ako je adresa prebivališta, odnosno boravišta, odnosno sedišta stranke nepoznata, dostava toj stranci smatraće se izvršenom na dan isteka roka od 30 dana od dana objavljivanja rešenja na internet stranici Ministarstva.

Ministarstvo će na zahtev stranke, u svojim prostorijama, toj stranci izdati kopiju rešenja bez odlaganja, s tim što to uručenje nema dejstvo na računanje rokova u vezi sa dostavom.

Potvrda dostave

Član 40.

Kada se rešenje dostavlja elektronskim putem, uredna dostava se dokazuje elektronskom potvrdom o prijemu dokumenta (povratnica).

Elektronska oglasna tabla nadležnog organa

Član 41.

Ministarstvo je dužno da na svojoj internet stranici uspostavi i održava oglasnu tablu, koja služi za potrebe javnog saopštavanja, odnosno objavljivanja rešenja iz člana 39. ovog zakona, kao i drugih akata koje donese nadležni organ.

Shodna primena propisa

Član 42.

Na pitanja koja se odnose na postupke u vezi sa saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, a koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primenjuje se zakon kojim se uređuje opšti upravni postupak.

VII. CENE

Cene goriva i usluga

Član 43.

Cene motornih i energetske goriva i usluga koje pružaju energetski subjekti u obavljanju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona uređene su zakonom kojim se uređuje oblast energetike.

Cene goriva u slučaju poremećaja u snabdevanju

Član 44.

Vlada propisuje način utvrđivanja najviših cena osnovnih derivata nafte bez fiskalnih dažbina u slučaju sprečavanja poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte ili otklanjanja štetnih posledica poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte.

VIII. IZVEŠTAVANJE

Dostavljanje podataka

Član 45.

Energetski subjekti i druga pravna lica i preduzetnici kojima su propisana prava i obaveze u skladu sa ovim zakonom, dužni su da na zahtev Ministarstva dostave sve podatke neophodne za obavljanje poslova iz delokruga rada Ministarstva.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava dužni su Ministarstvu dostavljati:

- 1) podatke o nabavci i prodaji nafte, motornih i energetskih goriva koji se odnose na vrstu, količinu, poreklo, cenu i kvalitet;
- 2) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte;
- 3) druge podatke.

Podaci o cenama dostavljaju se sa i bez akciza, naknada i poreza;

Ministarstvo bliže propisuje rokove, sadržaj i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana.

Dostavljanje podataka o planovima razvoja i prekidima rada postrojenja

Član 46.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte, namešavanja biogoriva i/ili biotečnosti sa gorivima naftnog porekla i skladištenja nafte, motornih i energetskih goriva dužni su Ministarstvu dostavljati:

- 1) petogodišnje planove razvoja i investicija;
- 2) podatke o planiranim ili započetim investicijama i remontima;
- 3) podatke o prekidima rada postrojenja.

Ministarstvo će bliže propisati rokove, sadržaj i način dostavljanja podataka iz stava 1. ovog člana.

IX. STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Uslovi za promet goriva

Član 47.

Derivati nafte, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, kvalitetu tečnog naftnog gasa, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava.

Derivati nafte i bazna ulja koji se stavljaju na tržište moraju biti obeleženi (markirani).

Vlada bliže uređuje uslove, način i postupak obeležavanja (markiranja) derivata nafte i baznih ulja iz stava 2. ovog člana.

U slučaju kada je ugrožena sigurnost snabdevanja zbog nedovoljne ponude na tržištu energenata ili nastupanja drugih vanrednih okolnosti, Vlada može odobriti izmenu graničnih vrednosti određenih karakteristika kvaliteta derivata nafte koji se mogu staviti na tržište Republike Srbije za period od najviše šest meseci.

Mere iz stava 4. ovog člana mogu trajati dok traju okolnosti zbog kojih su propisane, odnosno dok traju posledice nastale usled tih okolnosti.

Monitoring kvaliteta

Član 48.

Ministarstvo vrši monitoring kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

Vlada bliže uređuje uslove, način i postupak monitoringa kvaliteta derivata nafte i biogoriva.

X. OPERATIVNE REZERVE

Obezbeđivanje operativnih rezervi

Član 49.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima, osim onih koji obavljaju samo trgovinu komprimovanim prirodnim gasom i/ili utečnjenim prirodnim gasom i/ili vodonikom, dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte, koje su jednake desetodnevnoj prosečnoj količini motornih benzina i gasnih ulja iz člana 50. stav 1. ovog zakona, odnosno petnaestodnevnoj prosečnoj količini mlaznog goriva iz člana 50. stav 1. ovog zakona, koje su stavili na tržište Republike Srbije u prethodnoj godini iz sopstvene proizvodnje i uvoza.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje električne energije i/ili kombinovane proizvodnje električne i/ili toplotne energije dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 21 dan njihove prosečne proizvodnje električne i/ili toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Operativne rezerve uglja iz stava 2. ovog člana, moraju da se nalaze na deponijama uglja koje obezbeđuje i kojima upravlja energetski subjekt iz stava 2. ovog člana.

U zavisnosti od godišnjih hidroloških uslova, najviše do 10% operativnih rezervi iz st. 2. i 3. ovog člana, može da se formira i održava u akumulacijama kojima upravlja energetski subjekt iz stava 2. ovog člana.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz derivata nafte i/ili uglja za snabdevanje tarifnih kupaca toplotnom energijom dužni su da obezbede operativne rezerve derivata nafte i/ili uglja u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje toplotne energije iz prirodnog gasa za snabdevanje tarifnih kupaca toplotne energije dužni su da obezbede mogućnost supstitucije prirodnog gasa drugim energentima u količini koja će omogućiti najmanje 15 dana njihove prosečne proizvodnje toplotne energije u januaru, februaru i martu za prethodnih pet godina.

Formiranje i održavanje operativnih rezervi

Član 50.

Operativne rezerve derivata nafte iz člana 49. stav 1. ovog zakona mogu se formirati i održavati u motornim benzinima, mlaznim gorivima i gasnim uljima koja se koriste kao motorna goriva i opcijskim ugovorima za navedene derivate ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije.

Operativne rezerve derivata nafte iz člana 49. st. 2, 5. i 6. ovog zakona mogu se formirati i održavati u sirovoj nafti, derivatima nafte koji se koriste kao energetska goriva i opcijskim ugovorima ukoliko je derivat nafte koji je predmet opcijskog ugovora uskladišten na teritoriji Republike Srbije. Najmanje jedna trećina obaveze čuvanja ovih rezervi treba da bude u gotovim proizvodima.

Vlada bliže propisuje uslove i način postepenog obezbeđenja, korišćenja i obnavljanja operativnih rezervi derivata nafte, uglja i drugih energenata, rokove, sadržaj i način izveštavanja o operativnim rezervama derivata nafte, uglja i drugih energenata.

Operativne rezerve derivata nafte, uglja i drugih energenata koriste se u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu i drugih nepredviđenih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada, odnosno snabdevanja energijom i energentima pojedinih delova energetskeg sistema ili energetskeg sistema u celini, kao i snabdevanja energetskih subjekata koji formiraju operativne rezerve u skladu sa aktom iz stava 3. ovog člana.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, u periodima pripreme i trajanja remonta rafinerijskih kapaciteta, kao i 15 dana nakon završetka remonta, operativne rezerve iz stava člana 49. stav 1. ovog člana mogu se održavati u sirovoj nafti, najduže tri meseca godišnje.

XI. NADZOR

Nadzor nad sprovođenjem zakona

Član 51.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši i ministarstvo nadležno za poslove trgovine, ministarstvo nadležno za poslove zaštite od požara i eksplozija, ministarstvo nadležno za poslove finansija, ministarstvo nadležno za poslove saobraćaja, kao i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim zakonom.

Inspeksijski nadzor

Član 52.

Inspeksijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora opreme pod pritiskom i energetskeg inspektora.

Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspeksijskog nadzora iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine.

Inspeksijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koje se odnose na markiranje, monitoring i kvalitet motornih i energetskih goriva, vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje trgovina i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Na sadržinu, vrstu, oblik, postupak i sprovođenje inspeksijskog nadzora, ovlašćenja i obaveze učesnika u inspeksijskom nadzoru i druga pitanja od značaja za inspeksijski nadzor koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona i podzakonskih propisa kojima se uređuje inspekciji nadzor.

Inspektor opreme pod pritiskom

Član 53.

Inspektor opreme pod pritiskom vrši inspeksijski nadzor nad naftovodima i produktovodima, kao i nad opremom pod pritiskom koja se koristi za obavljanje drugih energetskih delatnosti u smislu ovog zakona i za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim zakonom.

Prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom u oblasti naftovoda i produktovoda

Član 54.

Inspektor opreme pod pritiskom u vršenju inspeksijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast energetike za naftovode i produktovode;
- 2) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekata;
- 3) da li je izrađena tehnička dokumentacija za ugradnju i postavljanje naftovoda i produktovoda;
- 4) da li je izvršeno na propisan način ispitivanje naftovoda i produktovoda na čvrstoću i nepropusnost i da li postoje zapisnici i dijagrami ili druga akta o sprovedenim ispitivanjima;
- 5) da li postoje sertifikati, izveštaji i druga akta koja se odnose na cevi, armaturu i opremu koja je ugrađena u naftovod i produktovod, zavarivačke radove na naftovodu i produktovodu i zaštitu naftovoda i produktovoda od korozije;
- 6) da li postoje propisana akta o prvom punjenju i puštanju u rad naftovoda i produktovoda, kao i akta o održavanju naftovoda i produktovoda;
- 7) da li je trasa naftovoda i produktovoda obeležena na propisan način;
- 8) da li je oprema na naftovodu i produktovodu ograđena i zaštićena na propisan način;
- 9) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti: transporta nafte naftovodima i transporta derivata nafte produktovodima;
- 10) da li se u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda obavljaju radovi i druge aktivnosti i da li za obavljanje tih radova i aktivnosti postoji pismeno odobrenje energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta.

Prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom u oblasti opreme pod pritiskom koja se koristi za obavljanje ostalih energetskih delatnosti i skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe

Član 55.

Inspektor opreme pod pritiskom u vršenju inspekcijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola za energetske objekte za proizvodnju derivata nafte i za skladištenje derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 250 m³ koji imaju opremu pod pritiskom;
- 2) da li je pribavljeno odobrenje nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje izgradnja objekta za energetske i druge objekte koji imaju opremu pod pritiskom;
- 3) da li je izrađena tehnička dokumentacija za ugradnju i postavljanje opreme pod pritiskom;
- 4) da li se ugradnja, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom vrši u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;
- 5) da li oprema pod pritiskom koja se koristi u obavljanju energetske delatnosti u smislu ovog zakona i za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe ispunjava propisane uslove za obavljanje tih delatnosti;
- 6) da li se pregledi i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe vrše u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima;

7) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetske delatnosti: proizvodnje derivata nafte i punjenje posuda za tečni naftni gas, komprimovani i utečnjeni prirodni gas;

8) da li je pribavljena saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe u slučaju kada se oprema pod pritiskom koristi za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Inspektor opreme pod pritiskom vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Ovlašćenja inspektora opreme pod pritiskom

Član 56.

U vršenju inspekcijskog nadzora inspektor opreme pod pritiskom je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) naloži da se sprovede vanredni pregled opreme pod pritiskom;
- 3) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekt ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 4) zabrani ugradnju opreme pod pritiskom ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;
- 5) zabrani upotrebu naftovoda, produktovoda ili opreme pod pritiskom ako:
 - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
 - (2) rad, odnosno upotreba sistema za transport nafte naftovodom, sistema za transport derivata nafte produktovodom ili opreme pod pritiskom dovodi u opasnost život i zdravlje ljudi, životnu sredinu ili biljni ili životinjski svet, materijalna dobra ili bezbednost,
 - (3) se energetskom subjektu, koji koristi opremu pod pritiskom u obavljanju energetske delatnosti, oduzme licenca ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno objekat sa opremom pod pritiskom na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti u smislu ovog zakona ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe,
- 6) obustavi radove u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ako se isti ne obavljaju u skladu sa važećim propisima i pismenim odobrenjem energetskog subjekta, kao i da obavesti nadležnu inspekciju u slučaju kada se u zaštitnom pojasu naftovoda ili produktovoda grade ili su izgrađeni objekti suprotno zakonu kojim se uređuje prostorno planiranje i izgradnja objekata;
- 7) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;
- 8) obavesti nadležnu inspekciju u slučaju kada naftovod, produktovod ili objekat sa opremom pod pritiskom nemaju propisano odobrenje (dozvolu, saglasnost) nadležnog organa u skladu sa propisima kojima se uređuje prostorno planiranje i izgradnja objekata.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje

nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora opreme pod pritiskom o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Energetski inspektor

Član 57.

Energetski inspektor vrši inspekcijski nadzor nad objektima za skladištenje derivata nafte koji nisu oprema pod pritiskom, kao i nadzor nad sprovođenjem propisa o formiranju operativnih rezervi, u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim ovim zakonom.

Prava i dužnosti energetskog inspektora

Član 58.

Energetski inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora ima pravo i dužnost da proverava:

- 1) da li je pribavljena energetska dozvola za energetske objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnjenog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 250 m³, a koji nisu oprema pod pritiskom;
- 2) da li se operativne rezerve čuvaju u skladu sa propisima;
- 3) da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona;
- 4) da li je pribavljena saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe u slučaju kada se za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe ne koristi oprema pod pritiskom.

Ovlašćenja energetskog inspektora

Član 59.

U vršenju inspekcijskog nadzora energetski inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja;
- 3) zabrani upotrebu objekta za skladištenje nafte, motornih i energetskih goriva ako:
 - (1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,
 - (2) se energetskom subjektu oduzme licenca za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona ili saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti iz člana 3. tačka 5) ovog zakona, odnosno objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti ili ne poseduje saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe;
 - 4) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti energetskog inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Energetski inspektor vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Tržišni inspektor

Član 60.

Tržišni inspektor vrši inspekcijski nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa o obeležavanju (markiranju), monitoringu, korišćenju i kvalitetu motornih i energetskih goriva.

Prava i dužnosti tržišnog inspektora

Član 61.

U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor ima pravo i dužnost da:

- 1) proverava da li je pribavljena licenca za obavljanje energetskih delatnosti iz člana 3 stav 1. tač. 6), 7), 9), 10), 11) i 12) ovog zakona;
- 2) proverava da li energetski objekti za obavljanje delatnosti iz člana 3. stav 1. tač. 6), 7), 9) i 10), 11) i 12) ovog zakona ispunjavaju propisane minimalno-tehničke uslove u pogledu prostora, opreme, uređaja i spoljašnjih odlika prostora;
- 3) uzima uzorke derivata nafte sa energetskih objekta za proizvodnju, skladištenje, namešavanje biogoriva ili biotečnosti sa gorivima naftnog porekla, trgovinu na veliko i malo, skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, transportnih sredstava, pogonskih rezervoara motornih vozila krajnjih korisnika derivata nafte i ostalih mesta uključujući i kod korisnika kod kojih se nalaze derivati nafte, samostalno ili u saradnji sa drugim državnim organima i vrši kontrolu prisustva i koncentracije markera i usaglašenosti derivata nafte;
- 4) uzima uzorak na osnovu odabira lokacija sa spiska lokacija sa kojih se uzimaju uzorci za potrebe monitoringa kvaliteta i obeležava uzorke derivata nafte u skladu sa propisom kojim je uređena oblast monitoringa derivata nafte na način da se obezbedi zaštita podataka o poreklu derivata nafte i biogoriva;
- 5) proverava primenu najviših cena osnovnih derivata nafte iz člana 44. ovog zakona.

Tržišni inspektor vrši i druge poslove utvrđene propisom donetim na osnovu zakona.

Ovlašćenja tržišnog inspektora

Član 62.

U vršenju inspekcijskog nadzora tržišni inspektor je ovlašćen da:

- 1) naloži da se utvrđene nezakonitosti otklone u roku koji odredi;
- 2) donese rešenje i izrekne upravnu meru ako nadzirani subjekat ne otkloni nezakonitost u ostavljenom roku, osim kada zbog neophodnosti preduzimanja hitnih mera rešenje donosi bez odlaganja, kao i da sprovede dodatne mere i osigura izvršenje rešenja;
- 3) rešenjem zabrani stavljanje u promet na tržište Republike Srbije derivata nafte za koje je laboratorijskom analizom, u skladu sa propisom kojim je uređena oblast obeležavanja (markiranja) derivata nafte, utvrđeno da ne sadrže propisanu

koncentraciju markera i/ili propisani tip markera ili za koje je utvrđeno odstupanje parametara kvaliteta, kao i da sprovede dodatne mere i osigura da se ograničenje ili zabrana poštuje plombiranjem rezervoara i točionih aparata koji su povezani sa rezervoarom;

4) zabrani ugradnju uređaja, postrojenja i instalacija ako u određenom roku nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti;

5) zabrani trgovinu motornim i energetske gorivima na energetskom objektu koji nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti, a na kome se obavlja energetska delatnost;

6) zabrani upotrebu energetskog objekta, odnosno korišćenje uređaja, postrojenja ili instalacija ako:

(1) do isteka roka utvrđenog rešenjem za otklanjanje nezakonitosti nisu otklonjene utvrđene nezakonitosti,

(2) se energetskom subjektu oduzme licenca iz člana 3 stav 1. tač. 6), 7), 9) i 10) i 11) i 12) ovog zakona zbog neispunjavanja propisanih uslova ili ne poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, odnosno energetski objekat na kojem se obavlja energetska delatnost nije upisan u licencu za obavljanje energetske delatnosti,

7) nadležnom pravosudnom organu podnese krivičnu prijavu, prijavu za privredni prestup ili zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno preduzme i druge radnje i mere na koje je zakonom ili drugim propisom ovlašćen;

8) naredi izvršavanje propisanih obaveza u određenom roku i da privremeno zabrani rad ako se nalog u ostavljenom roku ne izvrši.

Energetski subjekt, drugo pravno lice, preduzetnik ili fizičko lice, odnosno odgovorno lice u pravnom licu, kome je rešenjem inspektora naloženo otklanjanje nezakonitosti dužan je da nezakonitosti otkloni u naloženom roku i da u pisanoj formi obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem.

Odlučivanje o žalbi

Član 63.

Na rešenje inspektora opreme pod pritiskom i energetskog inspektora može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Na rešenje tržišnog inspektora može se izjaviti žalba ministarstvu nadležnom za poslove trgovine u roku od 15 dana od dana prijema rešenja.

Žalba ne odlaže izvršenje rešenja kojim se izriče mera iz člana 62. stav 1. tačka 3) ovog zakona i kada je neophodno preduzimanje hitnih mera propisanih odredbama zakona kojim se uređuje inspekcijski nadzor, što se posebno obrazlaže u rešenju.

U slučaju da je prvostepena odluka inspektora već jednom bila poništena, drugostepeni organ ne može je opet poništiti i uputiti predmet inspekciji na ponovni postupak, nego će sam rešiti ovu upravnu stvar.

Ograničenja za inspektore u obavljanju drugih poslova

Član 64.

Inspektor ne može da učestvuje u izradi i vršenju tehničke kontrole tehničke dokumentacije za objekte nad kojima vrši inspekcijski nadzor, izvođenju radova na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor i da vrši stručni nadzor nad izvođenjem radova na objektima nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

Inspektor ne može da bude član Komisije za tehnički pregled objekata nad kojima vrši inspekcijski nadzor.

Inspektor ne može da obavlja privredne ili druge delatnosti i poslove za sebe ili drugog poslodavca iz oblasti u kojoj vrši inspekcijski nadzor, učestvuje u radu stručnih radnih grupa ili tela nadziranih subjekata, odnosno lica koja podležu inspekcijskom nadzoru ili ako obavlja druge službe, poslove i postupke koji su u suprotnosti sa položajem i ulogom inspektora i štete njegovoj samostalnosti u vršenju posla.

XII. KAZNE NE ODREDBE

Privredni prestupi energetskog subjekta, odnosno drugog pravnog lica

Član 65.

Novčanom kaznom od 1.500.000 do 3.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup energetski subjekt, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) otpočne da obavlja energetsku delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 4);
- 2) ne obezbedi tajnost komercijalnih, poslovnih i drugih podataka do kojih je došao u obavljanju poslova iz svoje nadležnosti u smislu ovog zakona (član 8. stav 5);
- 3) ne omogući pristup sistemu u smislu ovog zakona (član 14);
- 4) ne uskladi način merenja količina nafte i derivata nafte, ne obeleži trasu naftovoda i produktovoda, ne obezbedi zaštitu od korozije, ne sprovodi zavarivanje naftovoda i produktovoda i ispitivanje zavarenih spojeva ne opremi naftovode i produktovode sistemom za daljinski nadzor i upravljanje i sistemom veza u cilju ostvarivanja bezbednog i nesmetanog prenosa informacija koje se odnose na korišćenje i održavanje naftovoda i produktovoda, električnu opremu i instalacije u zonama opasnosti ne izvede u protivpožarnoj i protiveksplozivnoj zaštiti, ne ispituje naftovode i produktovode tokom izgradnje a pre puštanja u rad, ne pusti u rad naftovod i produktovod, ne pregleda i održava sigurnosne uređaje i ne kontroliše i održava naftovod i produktovod (član 21. stav 1);
- 5) ne sprovodi zaštitu energetskih objekata u smislu ovog zakona (član 21. stav 2);
- 6) obavlja skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe kapaciteta preko pet tona na jednoj lokaciji i snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje bez pribavljene saglasnosti u smislu ovog zakona (član 32);
- 7) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa članom 45. stav 1. ovog zakona.
- 8) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa čl. 45. i 46. ovog zakona;
- 9) stavi na tržište derivate nafte, biogoriva ili bazna ulja suprotno članu 47. ovog zakona;
- 10) ne obezbedi operativne rezerve u skladu sa odredbama čl. 49. i 50. ovog zakona;
- 11) ne sprovodi ugradnju, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 4);

12) ne sprovodi preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 6);

13) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 56. stav 2, člana 59. stav 2. i člana 62. stav 2. ovog zakona.

Uz kaznu za privredni prestup iz stava 1. tačka 4) ovog člana energetskom subjektu, odnosno drugom pravnom licu može se izreći i zaštitna mera zabrane obavljanja privredne delatnosti u trajanju od šest meseci računajući od dana izvršnosti presude.

Prekršaji energetskog subjekta – pravnog lica, odnosno drugog pravnog lica

Član 66.

Novčanom kaznom od 500.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj energetski subjekt - pravno lice, odnosno drugo pravno lice ako:

- 1) ne zaključi ugovore u smislu ovog zakona (član 15. stav 1);
- 2) ne vodi evidenciju u smislu ovog zakona (član 15. stav 3);
- 3) ne vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju (član 21. stav 1);
- 4) ne obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja (član 21. stav 2);
- 5) ne održava postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda i oznake koje su oštećene ili koje nedostaju ne dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno ne zameni ih u smislu ovog zakona (član 25);
- 6) ne čuva trajno celokupnu dokumentaciju o projektovanju, izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite gasovoda u smislu ovog zakona (član 26);
- 7) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetskim objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2);
- 8) ne uklanja drveće ili grane i drugo rastinje u smislu ovog zakona (član 28. stav 3);
- 9) ne preduzima mere u cilju zaštite energetskih objekata u smislu ovog zakona (član 28);
- 10) ne pribavi pisano odobrenje energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);
- 11) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4).

Novčanom kaznom od 50.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana odgovorno lice u energetskom subjektu, odnosno u drugom pravnom licu.

Prekršaji preduzetnika

Član 67.

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik ako:

1) otpočne da obavlja energetska delatnost bez pribavljene licence u smislu ovog zakona (član 4);

2) ne vodi evidenciju o izvršenoj kontroli i održavanju (člana 21. stav 1);

3) ne obezbedi zaštitu naftovoda i produktovoda i njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe ili oštećenja (član 21. stav 1);

4) ne održava postavljene oznake na trasi naftovoda i produktovoda i oznake koje su oštećene ili koje nedostaju ne dovede u što kraćem roku u prvobitno stanje, odnosno ne zameni ih u smislu ovog zakona (član 25);

5) ne čuva trajno celokupnu dokumentaciju o projektovanju, izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite gasovoda u smislu ovog zakona (član 26);

6) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetske objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2);

7) ne preduzima mere u cilju zaštite energetske objekata u smislu ovog zakona (član 28);

8) ne pribavi pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);

9) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4);

10) obavlja skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko pet tona i snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje bez pribavljene saglasnosti u smislu ovog zakona (član 32);

11) ne dostavi Ministarstvu podatke u skladu sa članom 45. stav 1. ovog zakona;

12) ne dostavi podatke u skladu sa čl. 45. i 46. ovog zakona;

13) ne sprovodi ugradnju, odnosno stavljanje u upotrebu opreme pod pritiskom u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 4);

14) ne sprovodi preglede i ispitivanja opreme pod pritiskom tokom veka upotrebe u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima (član 55. stav 1. tačka 6);

15) ne izvrši rešenje inspektora i ne obavesti inspektora o otklanjanju nezakonitosti u roku koji je određen rešenjem iz člana 56. stav 2, člana 59. stav 2. i člana 62. stav 2. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 50.000 dinara kazniće se fizičko lice za prekršaj ako:

1) ne pribavi pisano odobrenje energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 2);

2) prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda ne sprovodi tehničke uslove i mere zaštite prema uputstvu energetske subjekta koji obavlja delatnost transporta (član 29. stav 4);

3) vlasnik nepokretnosti ne omogući pristup energetske objektima u smislu ovog zakona (član 27. stav 2. ovog zakona).

XIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 68.

Postupci koji su započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona nastaviće se po propisima po kojima su započeti.

Rok za donošenje propisa za izvršavanje ovog zakona

Član 69.

Propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1. ovog člana, primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 - dr. zakon, 40/21, 35/23 - dr. zakon, 62/23 i 94/24) i Zakona o cevovodnom transportu („Službeni glasnik RS”, broj 104/09), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Kontinuitet obavljanja energetske delatnosti

Član 70.

Energetski subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju energetske delatnosti iz člana 3. stav 1. ovog zakona nastavljaju da rade i dužni su da svoj rad i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona.

Licence za obavljanje energetske delatnosti iz stava 1. ovog člana koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate.

Licenca za obavljanje energetske delatnosti skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom skladištenje nafte, motornih i energetske goriva i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

Licence za obavljanje energetske delatnosti trgovina naftom, derivatima nafte, biogorivima, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnim prirodnim gasom i vodonikom koje su izdate do dana stupanja na snagu ovog zakona važiće do isteka roka na koji su izdate pod nazivom trgovina naftom, motornim i energetskim gorivima iz člana 3. ovog zakona i ako energetski subjekt u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona dostavi tu licencu Agenciji radi evidentiranja promenjenog naziva delatnosti i stavljanja zabeležbe na rešenje kojim je licenca izdata.

U slučaju obavljanja delatnosti iz stava 2. ovog člana motornim gorivima koja nisu obuhvaćena izdatom licencom, licencirani energetski subjekt je dužan da podnese Agenciji zahtev za izmenu licence, bez obzira na promenjen naziv te licence.

Usaglašavanje Pravila o radu

Član 71.

Energetski subjekt koji obavlja delatnost transporta usaglasiće Pravila o radu sa odredbama ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti, najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upis u katastar sistema za transport

Član 72.

Vlasnici sistema za transport nafte naftovodom i vlasnici sistema za transport derivata nafte produktovodom koji su izgrađeni do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji nisu upisani u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa u skladu sa posebnim zakonom, dužni su da upis istih izvrše u roku od dve godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Agencija će izdati licencu za transport nafte naftovodom bez ispunjenosti uslova iz člana 31. stav 6. ovog zakona, ukoliko je podnet zahtev za upis naftovoda u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa.

Pribavljanje saglasnosti za skladištenje i snabdevanje

Član 73.

Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge za skladištenje motornih i energetskih goriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko 5 t na jednoj lokaciji i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava za koje se ne izdaje licenca, dužni su da pribave saglasnost koju izdaje Ministarstvo u roku od tri godine od stupanja na snagu ovog zakona.

Početak primene pojedinih odredaba ovog zakona

Član 74.

Odredbe čl. 35 - 42. ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Plaćanje administrativne takse

Član 75.

Do propisivanja visine takse zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse, podnosilac zahteva iz člana 36. stav 1. ovog zakona koji u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz člana 36. stav 3. ovog člana podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse.

Uspostavljanje prava svojine na sistemu za transport

Član 76.

Danom stupanja na snagu ovog zakona uspostavlja se pravo svojine privrednog društva „TRANSNAFTA“ AD Pančevo (u daljem tekstu: Transnafta), na sistemu za transport nafte naftovodom, kao i sistemu za transport derivata nafte produktovodom koji su na dan stupanja ovog zakona u svojini Republike Srbije, a koju koristi to privredno društvo.

Saglasno stavu 1. ovog člana pravo svojine se uspostavlja na svim delovima sistema za transport nafte naftovodom, kao i sistema za transport derivata nafte produktovodom koje je privredno društvo Transnafta steklo kao svojinu ili državinu, po sili zakona, kao pravni sledbenik ili pravni naslednik drugog pravnog lica, koju je izgradilo sopstvenim sredstvima ili sredstvima svog pravnog prethodnika, osnivanjem, povećanjem osnovnog kapitala ili drugim pravnim poslom podobnim za prenos prava svojine.

Ako privredno društvo Transnafta na dan stupanja na snagu ovog zakona nije upisano u katastru infrastrukture kao nosilac prava svojine na bilo kom delu sistema iz stava 1. ovog člana, ima pravo da u skladu sa Zakonom o posebnim uslovima za

evidentiranje i upis prava na nepokretnostima („Službeni glasnik RS”, broj 91/25) podnese zahtev radi upisa prava svojine na takvom delu sistema.

Usklađivanje poslovanja

Član 77.

Pravno lice koje obavlja energetske delatnosti iz člana 3. ovog zakona, a posluje u formi javnog preduzeća ili društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, dužno je da svoju organizaciju, kao i svoje opšte akte uskladi sa odredbama zakona kojim se uređuje upravljanje privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije.

Prestanak važenja pojedinih odredaba Zakona o energetici

Član 78.

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe odredbe člana 2. stav 1. tač. 5), 23), 82), 88), 89) i 126) u delu koji se odnosi na naftu i derivate nafte, tač. 149), 154), 155), 158), 159), 160) i 161), člana 16. stav 1. tač. 18) i 19), člana 18. u delu koji se odnosi na oblast nafte i derivata nafte, čl. 28 - 29, čl. 35a - 35ž u delu koji se odnosi na saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, čl. 324 - 339, čl. 342 - 345, čl. 367. st. 5 - 7, člana 378. u delu koji se odnosi na objekte za skladištenje i proizvodnju nafte, derivata nafte i biogoriva i propisa o formiranju operativnih rezervi, člana 380. stav 1. tač. 4) i 5) u delu koji se odnosi na objekte za skladištenje nafte, derivata nafte, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa i utečnog prirodnog gasa ukupnog rezervoarskog prostora većeg od 10 m³, člana 385. stav 1. u delu koji se odnosi na tržišnog inspektora i stav 1. tačka 4) i tačka 5) podtačka (3) u delu koji se odnosi na saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, člana 389. stav 1. tač. 8) i 5) u delu koji se odnosi na energetskog subjekta koji obavljaju delatnost proizvodnje i trgovine naftom, derivatima, biogorivima, namešavanja biogoriva, biotečnostima, komprimovanim prirodnim gasom, utečnim prirodnim gasom i vodonikom i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava, tač. 16), 17, 18) i 20) u delu koji se odnosi na energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodima i derivata nafte produktovodima i tačka 24), člana 390 stav 1. tačka 6) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte, tačka 8) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, tačka 9) u delu koji se odnosi na ugovor o pristupu sistemu za transport nafte naftovodima ili sistemu za transport derivata nafte produktovodima i tačka 11) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, člana 391. stav 1. tačka 5) u delu koji se odnosi na oblast nafte i derivata nafte, tačka 10) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte i biogoriva i tačka 12) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima, odnosno transport derivata nafte produktovodima, člana 391. stav 2 tačka 9) u delu koji se odnosi na energetski objekat za transport nafte naftovodima odnosno transport derivata nafte produktovodima i tačka 10) u delu koji se odnosi na energetski objekat iz oblasti nafte, derivata nafte i biogoriva Zakona o energetici („Službeni glasnik RS” br. 145/14, 95/18 - dr. zakon, 40/21, 35/23 - dr. zakon, 62/23 i 94/24).

Stupanje na snagu

Član 79.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona je član 97. stav 1. tačka 6) Ustava Republike Srbije, kojim je između ostalog, predviđeno da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata i sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Problemi koje zakon treba reši

Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, broj 84/04) (u daljem tekstu: zakon) donet je 2004. godine, posle potpisivanja Atinskog memoranduma o razumevanju o regionalnom energetskom tržištu Jugoistočne Evrope i njegovoj integraciji u Evropsku Zajednicu potpisan u Atini 8. decembra 2003. godine i kao preduslov za potpisivanje Ugovora o osnivanju Energetske zajednice (EZ).

Donošenjem ovog zakona započet je proces reformi energetskog sektora sa ciljem obezbeđenja preduslova za razvoj i efikasniji rad svih subjekata koji obavljaju energetske delatnosti prema tržišnim principima poslovanja, kao i usaglašavanje ovog zakona sa propisima Evropske unije.

Takođe je stvoren osnov da se za implementaciju propisa koji se odnose na obavezu razdvajanja energetskih subjekata, računovodstveno, tehnički i pravno, organizovanje regulatornog tela, regulisanje energetskih delatnosti, pristup sistemu i tržištu energije, priključenje na sistem, i slično, a sve uz poštovanje propisa o zaštiti životne sredine, energetske efikasnosti i povećanja korišćenja obnovljivih izvora energije kako bi se obezbedila sigurnost snabdevanja energijom.

Ovim zakonom osnovana je Agencija za energetiku Republike Srbije, kao nezavisno regulatorno telo za obavljanje poslova na unapređivanju i usmeravanju razvoja tržišta energije na principima nediskriminacije i efikasne konkurencije, praćenju primene propisa i pravila za rad energetskih sistema, usklađivanju aktivnosti energetskih subjekata na obezbeđivanju redovnog snabdevanja kupaca energijom i uslugama i njihovu zaštitu i ravnopravan položaj, kao i drugih poslova.

Nakon donošenja navedenog zakona, Republika Srbija je 2005. godine potpisala i 2006. godine ratifikovala Ugovor o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti UN („Službeni glasnik RS”, broj 62/06-u daljem tekstu: Ugovor).

U oblasti nafte, na petom sastanku Saveta ministara koji je održan dana 11. decembra 2008. godine doneta je Odluka br. 2008/03/MC–EnC o proširenju Ugovora i na naftnu oblast. Jedno od najznačajnijih pitanja iz ove oblasti je uspostavljanje sistema obaveznih rezervi nafte u skladu sa Direktivom 2009/119/EZ kojom se nameće obaveza zemljama članicama da drže minimalne rezerve nafte i/ili derivata nafte.

Na desetom sastanku Saveta ministara koji je održan dana 18. oktobra 2012. godine, Savet ministara je usvojio Odluku o primeni Direktive 119/2009/EZ kojom se Države članice obavezuju da uspostave obavezne rezerve nafte i/ili derivata nafte ne kasnije od 1. januara 2023. godine.

Donošenjem Zakona o energetici 2011. godine („Službeni glasnik RS”, br. 57/11, 93/12 i 124/12) u oblasti nafte, stvoren je osnov za obezbeđivanje operativnih rezervi energenata.

Donošenjem Zakona o robnim rezervama 2013. godine („Službeni glasnik RS”, br. 104/13, 145/14 – dr. zakon i 95/18 – dr. zakon) stvoren je osnov za potpuni prenos direktive 2009/119/EC u srpsko zakonodavstvo, nakon čega je uspostavljen sistem formiranja i održavanja obaveznih rezervi.

Pored navedenih zakona donet je i Zakon o cevovodnom transportu gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciji gasovitih ugljovodonika („Službeni glasnik RS”, broj 104/09) kojim se uređuju se uslovi za bezbedan i nesmetan cevovodni transport gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciju gasovitih ugljovodonika, projektovanje i izgradnja, održavanje i korišćenje cevovoda i unutrašnjih gasnih instalacija.

Dana 25. avgusta 2013. godine Vlada je donela Zaključak 05 Broj: 337-7135/2013-1 kojim se u tački 1. konstatuje da će Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Srbije sa druge strane u skladu sa članom 138. Sporazuma stupiti na snagu 1. septembra 2013. godine nakon što je Generalni sekretarijat Saveta Evropske unije 24. jula 2013. godine notom izvestio Misiju Republike Srbije pri Evropskoj uniji o okončanju postupka odobravanja Sporazuma.

Stupanjem na snagu ovog sporazuma, u oblasti nafte preuzeta je obaveza transponovanja i implementacije Regulative (EU) 2964/95 od 20. decembra 1995. godine o evidenciji uvoza sirove nafte i isporuke u Zajednicu i Odluka Komisije 1999/280/EK u vezi sa procedurom Komisije za informacijama i konsultacijama o ceni snabdevanja sirovom naftom i cenama derivata nafte za potrošače.

Donošenjem Zakona o energetici 2014. godine („Službeni glasnik RS”, br. 145/14 95/18 – dr. zakon, 40/21, 35/23 – dr. zakon, 62/23 i 94/24) nastavljen je proces reformi energetskeg sektora sa ciljem obezbeđenja uslova za razvoj i efikasniji rad svih subjekata koji obavljaju energetske delatnosti prema tržišnim principima poslovanja, kao i usaglašavanje ovog zakona sa propisima Evropske unije. Takođe, stvoren je osnov za potpuno transponovanja i implementaciju Regulativa (EU) 2964/95 i Odluke Komisije 1999/280/EK. u cilju obavljanja izvršnih i stručnih poslova koji se odnose na obavezne rezerve nafte, derivata nafte i prirodnog gasa obrazuje se Uprava za rezerve energenata, kao organ uprave u sastavu Ministarstva i utvrđuje njena nadležnost. Takođe, ovim zakonom uvodi se obaveza pribavljanja saglasnosti za skladištenje nafte, derivata nafte i biogoriva za sopstvene potrebe i snabdevanje sopstvenih vozila na sopstvenim stanicama čime će se stvoriti mogućnost kontrole i suzbijanje crnog tržišta derivata nafte.

Kako je oblast nafte uređena nizom propisa od kojih su najznačajniji Zakon o energetici, Zakon o robnim rezervama i Zakon o cevovodnom transportu gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciji gasovitih ugljovodonika, kao i nizom podzakonskih akata, donošenjem sektorskog Zakona o nafti, odredbe vezane za oblast nafte, kao i druga motorna i energetska goriva biće prenete u jedinstven zakon, što će omogućiti bolje sagledavanje i uređenje ove oblasti.

Odredbe Predloga zakona ne stvaraju nove obaveze za privredna društva čiji je osnivač Republika Srbija i ne utiču na njihove obaveze propisane zakonom kojim je uređeno upravljanje privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije.

2. Ciljevi koji se zakonom postižu

Osnovni cilj ovog zakona je da se stvore uslovi za sigurno, kvalitetno i pouzdano snabdevanje naftom, derivatima nafte i drugim motornim i energetskeg gorivima, kao i za uravnotežen razvoj sektora.

Nakon donošenja ovog zakona očekuje se postizanje sledećih efekata:

- usklađivanje domaćeg regulatornog okvira sa regulatornim okvirom Evropske unije i njenim pravnim tekovinama;
- davanje osnova da se podzakonskim aktima urede pitanja koja se odnose na propise EU;

- davanje osnova da se podzakonskim aktima urede pitanja od nacionalnog interesa kao što je markiranje derivata nafte;
- davanje osnova da se podzakonskim aktima urede pitanja vezana za projektovanje, izgradnju, korišćenje i zaštitu energetske objekata;
- uvođenje pojmova motorna i energetska goriva čime se objedinjuju srodne delatnosti trgovine i skladištenja motornih benzina, avionskih benzina, mlaznih goriva, gasnih ulja, brodskih goriva, auto gasa, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa, utečnog prirodnog gasa, vodonika i drugih goriva;
- uređena prava i dužnosti inspekcije opreme pod pritiskom, energetske inspekcije i tržišne inspekcije.

3. Razmatrane mogućnosti da se problem reši bez donošenja zakona i zašto je donošenje zakona najbolji način rešavanja problema

Donošenje ovog zakona je jedini efikasan način da se postignu ciljevi navedeni u **tački 2**. Bez donošenja ovog zakona nije moguće ostvariti navedene ciljeve.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona definisan je predmet zakona.

Članom 2. Predloga zakona uvedeni su i definisani pojedini izrazi sa njihovim značenjima, upotrebljeni u ovom zakonu.

Članom 3. Predloga zakona definišu se energetske delatnosti u smislu oboga zakona.

Članom 4. Predloga zakona propisuju se pod kojim uslovom neko privredno društvo, odnosno drugo pravno lice ili preduzetnik može da obavlja energetske delatnost, a to je da poseduje licencu za obavljanje energetske delatnosti, kao i da delatnosti koje se obavljaju kao delatnosti od opšteg interesa može obavljati društvo kapitala čiji je jedini vlasnik Republika Srbija, zavisno društvo čiji je jedini vlasnik to društvo kapitala, kao i pravno lice ili preduzetnik, kome je Vlada poverila obavljanje te delatnosti u skladu sa posebnim zakonom.

Članom 5. Predloga zakona uređuju se obaveza energetske subjekta koji obavlja delatnost proizvodnje derivata nafte u pogledu energetske objekta koji koristi za obavljanje delatnosti, kao i obaveza obezbeđivanja otpremnih rezervoara.

Članom 6. Predloga zakona uređuje se korišćenje energetske objekata u kojima se istovremeno obavljaju energetske delatnosti namešavanja i trgovina na malo.

Članom 7. Predloga zakona predviđa se mogućnost da energetske subjekt koji obavlja energetske delatnost namešavanja biogoriva sa gorivima naftnog porekla na određenim energetske objektima može ove energetske objekte koristiti i za obavljanje delatnosti namešavanja biotečnosti sa gorivima naftnog porekla, ukoliko su ti objekti deklarirani za takvu namenu.

Članom 8. Predloga zakona propisuje se obaveza razdvajanja računa kada energetske subjekt obavlja više energetske delatnosti, zatim obaveza energetske subjekta da za svaku delatnost pojedinačno sačini godišnji bilans stanja i bilans uspeha, obaveza obezbeđivanja revizije godišnjih finansijske izveštaja u skladu sa zakonom, i obaveza tajnosti komercijalno osetljivih podataka i informacija o svojim aktivnostima.

Članom 9. Predloga zakona propisuje se obaveza da su energetske subjekti koji obavljaju energetske delatnosti koje utvrđuje ovaj zakona dužni da prioritarno obezbede dovoljne količine energenata potrebne za život i rad građana i poslovanje

privrednih subjekata i njihovo snabdevanje energentima na siguran, pouzdan i kvalitetan način, uvažavajući kriterijum ekonomičnosti isporuke. Takođe, u vezi sa postupcima i kriterijumima za utvrđivanje poremećaja u snabdevanju, nadležnostima i odgovornostima radi otklanjanja poremećaja u snabdevanju, kao i postupcima za normalizaciju snabdevanja tržišta Republike Srbije u oblasti nafte ovaj član upućuje na propisima kojim je uređena oblast obaveznih rezervi nafte, derivata nafte i prirodnog gasa.

Članom 10. Predloga zakona definiše se šta je sistem za transport nafte naftovodima i sistem za transport derivata nafte produktovodima.

Članom 11. Predloga zakona propisuje obaveze energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta nafte naftovodima i energetskog subjekta koji obavlja delatnost transporta derivata nafte produktovodima u vezi sa radom, održavanjem transportnog sistema.

Članom 12. Predloga zakona propisuje se obaveza izrade Plana razvoja transportnog sistema u skladu sa Strategijom razvoja energetike i Programom ostvarivanja strategije razvoja energetike i drugih strateških akata koji uređuju razvoj energetske infrastrukture, sadržaj investicija, kao i podnošenja ovog plana Agenciji za energetiku Republike Srbije (u daljem tekstu: Agencija).

Članom 13. Predloga zakona propisuje se obaveza energetskog subjekta o donošenju pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom, kao i sadržaj ovih planova.

Članom 14. Predloga zakona propisuje se energetskom subjektu obaveza omogućavanja pristupa sistemu za transport korisnicima sistema po principu javnosti i nediskriminacije u skladu sa odredbama ovog zakona, kao i propisima i Pravilima o radu.

Članom 15. Predloga zakona definisano je da se pristup transportnom sistemu uređuje ugovorom o pristupu koji zaključuju energetski subjekt koji obavlja transport i korisnik sistema, kao i da energetski subjekt vodi evidenciju ugovora o pristupu.

Članom 16. Predloga zakona uređuje se pod kojim uslovima i u kojoj formi energetski subjekt može odbiti pristup transportnom sistemu.

Članom 17. Predloga zakona propisana je obaveza energetskog subjekta koji obavlja transport da omogući tranzit nafte ili tranzit derivata nafte na principu regulisanog pristupa, nediskriminacije i javnosti, kao i pravo da odbije pristup sistemu ukoliko su ispunjeni uslovi iz zakona. Takođe, utvrđeni su razlozi za odbijanje pristupa sistemu.

Članom 18. Predloga zakona utvrđena je obaveza tajnosti komercijalnih i poslovnih podataka na strani energetskog subjekta koji obavlja transport.

Čl. 19-21. Predloga zakona uređuju se uslovi projektovanja i izgradnje energetske objekata za proizvodnju derivata nafte, sistema za transport derivata nafte i objekti za skladištenje nafte i derivata nafte, kao i šta propisuje ministar nadležan za poslove energetike.

Članom 22. Predloga zakona uređuje uslove pod kojima se transportni sistemi, koji su privremeno isključeni iz upotrebe, mogu pustiti u rad.

Čl. 23-26. Predloga zakona utvrđuje se dužnost energetske objekata da energetske objekte koriste i održavaju u skladu sa tehničkim i drugim propisima koji se odnose na delatnost koju obavljaju, uslovima zaštite od požara i eksplozija, zaštite životne sredine, dužnost da svojim aktima utvrde funkcionalne zahteve, postupak i način rukovanja opremom i održavanja opreme prema preporuci proizvođača opreme, dužnost zaštite naftovoda i produktovoda, njegovih pripadajućih nadzemnih uređaja, postrojenja i objekata od neovlašćene upotrebe, dužnost održavanja postavljenih oznaka na trasi naftovoda ili produktovoda i dužnost trajnog čuvanja celokupne dokumentacije o projektovanju, izgradnji, ispitivanju, puštanju u rad, korišćenju, održavanju i merama zaštite.

Članom 27. Predloga zakona utvrđuje se pravo energetskeg subjekta na prelazak preko nepokretnosti drugog vlasnika radi izvođenja radova na održavanju, kontroli ispravnosti objekta, uređaja, postrojenja ili opreme i drugih radova, dok ti radovi traju i obaveza da, ukoliko u toku radova, nanese štetu vlasniku nepokretnosti istu nadoknadi.

Članom 28. Predloga zakona utvrđuje se zabrana izgradnje objekta koji nisu u funkciji obavljanja energetskeg delatnosti, kao i izvođenje drugih radova ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda, suprotno zakonu, kao i tehničkim i drugim propisima i zasađivanje drveća i drugog rastinja na zemljištu iznad, ispod ili na nepropisnoj udaljenosti od naftovoda i produktovoda. Takođe, utvrđuje se da vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovoda i produktovoda ne mogu preduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad naftovoda i produktovoda bez prethodno izdatih pozitivnih uslova energetskeg subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik naftovoda i produktovoda, kao i da se uslovi izdaju u postupku objedinjene procedure, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i sadrži tehničke uslove u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

Članom 29. Predloga zakona utvrđuje se da se u zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ne smeju se izvoditi radovi koji nisu uređeni propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i druge aktivnosti, izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 metara, bez pismenog odobrenja energetskeg subjekta koji obavlja transport, kao i da pravno ili fizičko lice koje je dobilo odobrenje mora prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda, sprovoditi mere zaštite prema uputstvu energetskeg subjekta koji obavlja transport.

Članom 30. Predloga zakona uređuje se mogućnost izmeštanja energetskeg objekta i obavezu snošenja troškova izmeštanja.

Članom 31. Predloga zakona uređuje se pitanje svojine na sistemu za transport nafte naftovodima i sistemu za transport derivata nafte produktovodima.

Čl. 32-34. Predloga zakona uređuju se uslovi, rokovi i ovlašćenja Ministarstva u postupku davanja saglasnosti za skladištenje motornih i energetskeg goriva za sopstvene potrebe i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje.

Članom 35. Predloga zakona uređuje se postupanje Ministarstva u sprovođenju postupka u vezi sa saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Članom 36. Predloga zakona uređuje se postupak postupanja po zahtevu u postupku u vezi sa saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe.

Čl. 37-39. Predloga zakona uređuje se način dostave podnesaka, forma dokumenta koji se dostavljaju i način dostave rešenja stranci.

Čl. 40. i 41. Predloga zakona uređuje se način dostavljanja stranci elektronskim putem i dužnost Ministarstva da uspostavi i održava elektronsku oglasnu tablu.

Članom 42. Predloga zakona propisana je shodna primena zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, na pitanja koja se odnose na postupke koji nisu posebno uređeni ovim zakonom.

Čl. 43. i 44. Predloga zakona uređuje se pitanje cena motornih i energetskeg goriva i usluga koje pružaju energetske subjekti, kao i način utvrđivanja najviših cena osnovnih derivata nafte u slučaju sprečavanja poremećaja na tržištu nafte i derivata nafte.

Čl. 45. i 46. Predloga zakona propisana je obaveza energetskeg subjekata da Ministarstvu dostavljaju neophodne podatke o nabavci i prodaji nafte, motornih i energetskeg goriva, o proizvodnji sirove nafte, prosečnoj ceni proizvodnje, petogodišnji plan razvoja i investicija, podatke o planiranim ili započetim investicijama i podatke o prekidima rada postrojenja.

Čl. 47. i 48. Predloga zakona definiše se obaveza markiranja goriva i nadležnost Ministarstva koje vrši monitoring kvaliteta.

Čl. 49. i 50. Predloga zakona uređuje se dužnost obezbeđivanja operativnih rezervi, koje se koriste u slučaju kratkotrajnih poremećaja na tržištu i drugih situacija zbog kojih je ugrožena sigurnost rada, odnosno snabdevanja energijom, obveznici kao i visina ovih rezervi.

Članom 51. Predloga zakona utvrđuje se da nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Čl. 52-64. Predloga zakona propisan je inspekcijski nadzor nad primenom ovog zakona i podzakonskih akata donetih na osnovu ovog zakona, prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom, energetskog inspektora i tržišnog inspektora, ovlašćenja inspektora, dužnosti privrednih društava i drugih pravnih lica nad kojima se vrši inspekcijski nadzor, postupak u slučaju izjavljivanja žalbe Ministarstvu protiv rešenja inspektora i zabrana inspektora u učestvovanju i obavljanju privredne ili druge delatnosti iz oblasti u kojoj vrši inspekcijski nadzor.

Članom 61. Predloga zakona ustanovljena su bića privrednih prestupa i određene visine novčanih kazni.

Čl. 62. i 63. Predloga zakona ustanovljena su bića prekršaja i određene visine novčanih kazni.

Članom 64. Predloga zakona uređuju se uslovi pod kojima Agencija izriče novčanu kaznu.

Čl. 65-67. Predloga zakona propisane su kaznene odredbe.

Članom 68. Predloga zakona je predviđeno da postupci koji su pokrenuti pre stupanja na snagu ovog zakona budu okončani po propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona,

Članom 69. Predloga zakona propisan je rok za donošenje podzakonskih propisa kao i koji će se propisi primenjivati do donošenja istih.

Članom 70. Predloga zakona predviđeno je da energetski subjekti koji na dan stupanja na snagu ovog zakona obavljaju energetske delatnosti iz čl.3 st.1, nastavljaju da rade i dužni su da svoj rad i poslovanje usklade sa odredbama ovog zakona.

Članom 71. Predloga zakona predviđena je energetskim subjektima obaveza usaglašavanja Pravila o radu sa odredbama ovog zakona.

Članom 72. Predloga zakona definisan je rok u kojem su vlasnici mreža za transport nafte naftovodom i vlasnici mreža za transport derivata nafte produktovodom koje su izgrađene do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koje nisu upisane u katastar vodova, odnosno infrastrukture ili kod drugog nadležnog organa, izvrše ovaj upis.

Član 73. Privredni subjekti, preduzetnici i zadruge za skladištenje motornih i energetskih goriva za sopstvene potrebe ukupnog kapaciteta preko 5 tona i za snabdevanje sopstvenih prevoznih sredstava na sopstvenim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava za koje se ne izdaje licenca, dužni su da pribave saglasnost koju izdaje ministarstvo nadležno za poslove energetike.

Članom 74. Predloga zakona propisano je da se odredbe član a35-42 ovog zakona koje se odnose na elektronsku proceduru primenjivaće se od dana izrade softverskog rešenja koji podržava ovaj sistem.

Članom 75. Predloga zakona propisna je prelazna odredba koja utvrđuje da do propisivanja visine takse zakonom kojim se uređuju republičke administrativne takse, podnosilac zahteva iz člana 36. stav 1. ovog zakona koji u roku od 30 dana od dana objavljivanja rešenja iz člana 36. stav 3. ovog člana podnese novi zahtev sa pozivanjem na broj rešenja kojim je raniji zahtev odbačen i otkloni sve utvrđene nedostatke, plaća polovinu propisanog iznosa administrativne takse

Članom 76. Predloga zakona propisana je prelazna odredba da u slučaju gde Trasnafte na dan stupanja na snagu ovog zakona nije upisano u katastru infrastrukture kao nosilac prava svojine na bilo kom delu sistema, ima pravo da u

skladu sa Zakonom o posebnim uslovima za evidentiranje i upis prava na nepokretnostima.

Članom 77. Predloga zakona propisano je da je pravno lice koje obavlja energetske delatnosti iz člana 3. ovog zakona, a posluje u formi javnog preduzeća ili društva kapitala čiji je osnivač Republika Srbija, dužno da svoju organizaciju, kao i svoje opšte akte uskladi sa odredbama zakona kojim se uređuje upravljanje privrednim društvima koja su u vlasništvu Republike Srbije

Članom 78. Predloga zakona je propisano da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe naznačene odredbe Zakon o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/2018 - dr. zakon, 40/21, 35/23 - dr. zakon, 62/23 i 94/24).

Članom 79. Predloga zakona regulisano je stupanje na snagu predmetnog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Ovaj zakon neophodno je doneti po hitnom postupku, u skladu sa odredbama člana 167. Poslovnika Narodne skupštine („Službeni glasnik RS”, broj 20/12- prečišćen tekst), imajući u vidu da je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica s jedne strane i Republike Srbije sa druge strane preuzeta je obaveza transponovanja i implementacije Regulative (EU) 2964/95 od 20. decembra 1995. godine o evidenciji uvoza sirove nafte i isporuke u Zajednicu i Odluka Komisije 1999/280/EK u vezi sa procedurom Komisije za informacijama i konsultacijama o ceni snabdevanja sirovom naftom i cenama derivata nafte za potrošače.

**VI. OBRAZAC IZVEŠTAJA
O SPROVEDENOJ EX ANTE ANALIZI EFEKATA
PREDLOGA ZAKONA O NAFTI**

1. Sagledavanje postojećeg stanja

1) Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.

Da li se u predmetnoj oblasti primenjuje propis ili predmetna oblast nije bila uređena propisom? Prikazati postignuti učinak primene važećeg propisa, i proceniti da li je postignuti učinak primene važećeg propisa u skladu sa ciljem koji je određen kad je propis donet, tj. prikazati koja odstupanja su primećena od ciljne vrednosti pokazatelja učinka. Prikazati da li se rešenja važećeg propisa primenjuju u potpunosti i u skladu sa rokovima propisanim u važećem propisu. Prikazati dostupne informacije i vrednosti drugih pokazatelja koji se prate u oblasti ukoliko predmetna oblast nije uređena propisom.

Predmetna oblast je uređena Strategijom razvoja energetike, Programom ostvarivanja Strategije, Zakonom o energetici, Zakonom o cevovodnom transportu gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciji gasovitih ugljovodonika i Zakonom o robnim rezervama, kao i nizom podzakonskih akata.

Realizacija energetske politike prati se kroz izradu Izveštaja o stepenu realizacije Strategije razvoja energetike i Programa ostvarivanja Strategije, Izveštaja o realizaciji Integrisanog nacionalnog energetskeg i klimatskog plana.

Pokazatelji koji se prate u vezi navedenih izveštaja su stepen realizacije ciljeva energetske politike saglasno obavezama prema Ugovoru o Energetskoj zajednici, mera, projekata i aktivnosti definisanih za sve oblasti energetike (električna energija, toplotna energija, ugalj, nafta, gas). Vrednosti pokazatelja se iskazuju kroz različite indikatore definisane u okviru navedenih dokumenta za svaku oblast energetike posebno.

Pored toga prati se realizacija energetskeg bilansa Republike Srbije a pokazatelji su vrednosti domaće proizvodnje primarne energije, neto uvoz energije i energenata, ukupno snabdevanje energijom, finalna potrošnja energije i dr. Vrednosti ovih pokazatelja se određuju na godišnjem nivou.

U predmetnoj oblasti primenjuje se Zakon o energetici i Zakon o cevovodnom transportu gasovitih i tečnih ugljovodonika i distribuciji gasovitih ugljovodonika i njihovi podzakonski akti. Rešenja iz važećih propisa se primenjuju u potpunosti i u skladu sa rokovima propisanim u važećem propisu. Preko izjavljenih žalbi na rešenja nadležnih organa, dostavljenih zahteva za mišljenje u vezi primene odredba ovih zakona prati se mogućnost praktične primene odredaba zakona i uočavaju problemi u praktičnom postupanju. U toku primene navedenih zakona praćena je usklađenost sa drugim propisima, odnosno jasnost propisa i njihova primenljivost.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema?

Na osnovu prikaza postojećeg stanja opisati problem koji je potrebno rešiti i oceniti opasnost i razmere problema. Odrediti ciljne grupe na koje problem direktno ili indirektno utiče (npr. privredni subjekti u određenoj delatnosti, ugrožene društvene grupe, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) i opisati taj uticaj. Odrediti uzroke nastanka problema i njegove posledice.

Uočeni problemi se odnose na potrebu uređenja oblasti nafte i derivata nafte sektorskim Zakonom o nafti kojim će, između ostalog, da se precizno definišu motorna i energetska goriva, koja pored derivata nafte obuhvataju i druge vrste goriva kao što su biogoriva, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas, vodonik i drugo (u skladu sa propisima kojima se definišu njihovi tehnički i drugi zahtevi) i u skladu sa tim koriguju nazivi licenci za obavljanje energetske delatnosti.

Prilikom definisanja uslova za obavljanje energetske delatnosti, uočena je potreba za uvođenjem izuzeća za Upravu za rezerve energenata i Republičku direkciju za robne rezerve, kako bi se ovim organima pružila mogućnost nabavke nafte i derivata nafte za potrebe tržišta Republike Srbije u inostranstvu, ukoliko je to ekonomski opravdano i ukoliko je u okviru njihovih nadležnosti.

Kroz ovaj zakon, preciziraće se i upotreba energetske objekata u okviru obavljanja pojedinih energetske delatnosti, čime će se otkloniti uočene nejasnoće kod energetske subjekata.

Pored navedenog, jasnije će se urediti sadržaj pravila o radu, sadržaj pravilnika koji donosi ministar u vezi sa projektovanjem i gradnjom naftovoda i produktovoda, obaveza privrednih subjekata kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, kao i prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom, energetske inspektora i tržišnog inspektora.

3) Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Naveći razloge za donošenje propisa ukoliko razlog za njegovo donošenje nije rešavanje problema. Ukoliko je razlog za intervenciju usklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, potrebno je navesti informaciju o propisu Evropske unije sa kojim se usklađuje nacionalno zakonodavstvo (naziv direktive, uredbe ili ostalih pravnih akata) i procenjenim trenutnim nivoom usklađenosti i segmentima propisa Evropske unije sa kojim se usklađuje nacionalno zakonodavstvo. Iste informacije se navode i u slučaju usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa preuzetim međunarodnim obavezama.

Ne postoje drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti.

2. Utvrđivanje cilja

1) Koji cilj je potrebno postići?

Cilj treba da bude definisan prema željenim efektima koje je potrebno postići u predmetnoj oblasti u odnosu na ciljnu grupu ili na životnu sredinu, imajući u vidu uočeni problem koji je potrebno rešiti, kao i uzroke i posledice tog problema ili promenu koju je potrebno postići. Cilj treba da bude precizan, merljiv, društveno prihvatljiv, ostvariv i vremenski određen (tj. da sadrži rok za postizanje).

Sprovođenjem akata kojim je uređena oblast nafte uspostavljen je okvir za obavljanje energetske delatnosti u oblasti nafte, način organizovanja i funkcionisanja tržišta nafte i derivata nafte, prava i obaveze učesnika na tržištu, bezbedan i nesmetan cevovodni transport, projektovanje, izgradnja, održavanje i korišćenje cevovoda, kao i formiranje i održavanje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte.

Kako je oblast nafte uređena nizom propisa od kojih su najznačajniji navedeni zakoni kao i nizom podzakonskih akata, donošenjem sektorskog Zakona o nafti, odredbe vezane za oblast nafte, kao i druga motorna i energetska goriva se prenose u jedinstven zakon, što omogućava bolje sagledavanje i uređenje ove oblasti.

Osnovni cilj Zakona je da se stvore uslovi za sigurno, kvalitetno i pouzdano snabdevanje naftom, derivatima nafte i drugim motornim i energetskim gorivima, kao i za uravnotežen razvoj sektora.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade?

Navesti naziv, cilj i meru planskog dokumenta i/ili prioritetni cilj i rezultat Vlade (planiran Akcionim planom za sprovođenje Programa Vlade) koji predviđa donošenje propisa. Navesti razloge ukoliko propis odstupa od ciljeva i/ili mera predviđenih planskim dokumentima i prioritetnih ciljeva i rezultata Vlade.

Cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen je sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade - Prioritetni cilj 1.4. Energetska bezbednost i tranzicija ka održivoj energetici, 1.4.4. Povećanje kapaciteta za (prenos) cevovodni transport i skladištenje nafte.

Pored navedenog, cilj je da se stvore uslovi za sigurno, kvalitetno i pouzdano snabdevanje naftom, derivatima nafte i drugim motornim i energetske gorivima, kao i za uravnotežen razvoj sektora.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Odrediti merljiv pokazatelj učinka na osnovu kog se prati stepen postizanja cilja i njegovu početnu i ciljnu vrednost. Ukoliko nije moguće odrediti kvantitativni pokazatelj učinka, potrebno je navesti razloge zbog kojih to nije moguće i odrediti kvalitativni pokazatelj učinka.

Postizanje ciljeva može se utvrditi na osnovu sledećih pokazatelja učinka:

- smanjenje zastoja u isporuci sirove nafte (Izveštaj o sigurnosti snabdevanja);
- povećanje izdatih Saglasnosti za skladištenje, odnosno snabdevanje za sopstvene potrebe (Ministarstvo rudarstva i energetike);
- povećanje broja izmenjenih rešenja kojim se izdaje Saglasnosti za skladištenje, odnosno snabdevanje za sopstvene potrebe (Ministarstvo rudarstva i energetike);
- smanjenje utvrđenih nepravilnosti u postupku terenske kontrole prisutnosti markera u derivatima nafte u odnosu na ukupan broj izvršenih terenskih kontrola energetske subjekata i krajnjih korisnika (Izveštaj MUST – tržišna inspekcija);
- smanjenje utvrđenih nepravilnosti u postupku inspekcijskog nadzora inspektora opreme pod pritiskom (Izveštaj Ministarstva rudarstva i energetike – Inspekcija opreme pod pritiskom).

4) Definirati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa.

Na koji način, iz kojih izvora provere i u kojim rokovima će se prikupljati podaci na osnovu kojih će se pratiti primena propisa (dostizanje ciljne vrednosti pokazatelja, potpunost primene rešenja propisa u skladu sa planiranim rokovima, itd.)? Koja organizaciona jedinica u okviru organa će biti zadužena za praćenje primene propisa?

Organizaciona jedinica u okviru Ministarstva rudarstva i energetike, koja će biti zadužena za praćenje primene propisa je Sektor za naftu i gas. Podaci na osnovu kojih će se pratiti primena propisa se pribavljaju putem vršenja nadzora nad primenom ovog Zakona.

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo. Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona vrši i ministarstvo nadležno za poslove trgovine, ministarstvo nadležno za poslove zaštite od požara i eksplozija, ministarstvo nadležno za poslove finansija, ministarstvo nadležno za poslove

saobraćaja, kao i ministarstvo nadležno za poslove zaštite životne sredine, u skladu sa posebnim zakonom.

Inspekcijski nadzor vrši Ministarstvo preko inspektora opreme pod pritiskom i energetske inspekcije. Autonomnoj pokrajini poverava se vršenje inspekcijskog nadzora iz stava 1. ovog člana na teritoriji autonomne pokrajine. Inspekcijski nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donetih na osnovu ovog zakona, koje se odnose na markiranje, monitoring i kvalitet motornih i energetskih goriva, vrši ministarstvo nadležno za poslove trgovine preko tržišnih inspektora u skladu sa ovim zakonom, kao i zakonom kojim se uređuje trgovina i zakonom kojim se uređuje zaštita potrošača.

Podaci na osnovu kojih će se pratiti primena propisa se dobijaju na osnovu redovnog izveštavanja energetskih subjekata (nedeljno, mesečno), redovnog izveštavanja lica koje pruža uslugu markiranja i monitoringa (mesečno, godišnje), godišnjeg izveštaja Agencije za energetiku Republike Srbije, godišnjeg izveštaja o sigurnosti snabdevanja naftom i derivatima nafte, redovnog i vanrednog inspekcijskog nadzora (zapisnici inspektora), rešavanjem po žalbama na rešenja inspektora opreme pod pritiskom i energetskih inspektora, kao i žalbama na rešenja Agencije za energetiku (drugostepeni postupci).

3. Identifikovanje opcija

1) Da li je cilj moguće postići primenom „status quo” opcije? Prikazati posledice primene „status quo” opcije.

Prikazati najvažnije potencijalne posledice izostanka promene ili intervencije na ciljnu grupu, odnosno na oblast koja se uređuje propisom. Navesti najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Cilj nije moguće postići primenom „status quo” opcije. Primenom „status quo” nije moguće oblast urediti na način koji doprinosi ostvarenju cilja.

2) Da li je cilj moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga, bez donošenja novog ili izmene postojećeg propisa? Navesti razloge zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Opisati razmatranu opciju koja podrazumeva postizanje cilja kroz primenu podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga (npr. finansijski podsticaji, pojačan inspekcijski nadzor, samoregulacija, informativno edukativne kampanje, unapređenje saradnje između organa javne vlasti, ažuriranje registara i evidencija, pojednostavljenje administrativnih postupaka i/ili zahteva itd.), a bez promene regulatornog okvira. Navesti najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga, bez donošenja novog propisa, nije moguće postići cilj, s obzirom da se radi o materiji koja se može urediti samo zakonom.

Nakon sprovedenih konsultacija sa zainteresovanim stranama, odustalo se od primene ove opcije.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se menjaju prava i obaveze fizičkih i pravnih lica, način njihovog ostvarivanja, kao nadležnosti i način vršenja nadležnosti od strane organa javne uprave (npr. izmena uslova za izlazak na tržište, izmena prava i obaveza i/ili izmena kriterijuma za ostvarivanje prava ili ispunjenje obaveza za građane i/ili privredu, uvođenje ili izmena registra, izmena nadležnosti, formiranje nove nadležne institucije/ukidanje ili spajanje postojećih institucija, itd).

Ključne promene su uvođenje pojmova motorna i energetska goriva čime se objedinjuju srodne delatnosti trgovine i skladištenja motornih benzina, avionskih benzina, mlaznih goriva, gasnih ulja, brodskih goriva, auto gasa, biogoriva, komprimovanog prirodnog gasa, utečnog prirodnog gasa, vodonika i drugih goriva.

Jasnije su definisani pojmovi naftovoda i produktovoda, kao i sistema za transport nafte naftovodom i sistema za transport derivata nafte produktovodom.

U vezi sa saglasnošću za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe propisana je obaveza privrednim subjektima, preduzetnicima i zadrugama kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe da podnesu zahtev za izmenu rešenja kojim je izdata saglasnost, u slučaju promena u vezi sa energetske objekta na kojima se obavlja skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, kao i nastupanja drugih okolnosti koje se odnose na ispunjenje uslova na osnovu kojih se izdaje saglasnost. Takođe, dat je prelazni rok da se za postojeće objekte saglasnost pribavi u roku od tri godine,

Pored navedenog, na jasniji način se uređuju prava i dužnosti inspekcije opreme pod pritiskom, energetske inspekcije i tržišne inspekcije i daje se osnov da se podzakonskim aktima bolje urede pitanja vezana za projektovanje, izgradnju, korišćenje i zaštitu energetske objekata, kao i pravila o radu sistema za transport nafte naftovodom, odnosno pravila o radu sistema za transport derivata nafte produktovodom.

4) Koje opcije su razmatrane prilikom izrade propisa i navesti razloge zbog kojih se od njih odustalo?

Predstaviti različite opcije koje su razmatrane prilikom definisanja ključnih rešenja predloženih propisom i opisati najznačajnije ekonomske, društvene, upravljačke i finansijske efekte, efekte na životnu sredinu, odnosno rizike zbog kojih se odustalo od ovih opcija. Kada se propisom vrši usaglašavanje domaćeg pravnog okvira sa pravnim tekovinama Evropske unije, potrebno je razmotriti opcije koje se odnose na način primene ključnih rešenja akta koji se transponuje.

Imajući u vidu predložene izmene, nisu razmatrane druge opcije, jer se predložena materija može urediti samo izmenom zakonske regulative. Nime, predložene izmene se odnose preciziranje definicija motornih i energetske goriva, uvođenje izuzeća za Upravu za rezerve energenata i Republičku direkciju za robne rezerve, kako bi se ovim organima pružila mogućnost nabavke nafte i derivata nafte za potrebe tržišta Republike Srbije u inostranstvu, ukoliko je to ekonomski opravdano i ukoliko je u okviru njihovih nadležnosti, preciziranje upotrebe energetske objekata u okviru obavljanja pojedinih energetske delatnosti, uređenje sadržaja pravila o radu, sadržaj pravilnika koji donosi ministar u vezi sa projektovanjem i gradnjom naftovoda i produktovoda, obaveza privrednih subjekata kojima je izdata Saglasnost za skladištenje i snabdevanje za sopstvene potrebe, kao i prava i dužnosti inspektora opreme pod pritiskom, energetske inspektora i tržišnog inspektora.

5) Koja je međunarodna uporedna praksa u regulisanju oblasti?

Predstaviti ključna rešenja u predmetnoj oblasti u uporedivim zemljama Evropske unije, zemljama u okruženju ili drugim uporedivim zemljama. Ukoliko se ovim propisom vrši usklađivanje sa propisom Evropske unije predstaviti relevantne nalaze ex-ante analize efekata koje je sprovedla administracija Evropske unije, ukoliko je ova analiza dostupna.

Zakonom o nafti uređuje se način organizovanja i funkcionisanja tržišta nafte, derivata nafte i drugih motornih i energetskih goriva, prava i obaveze učesnika na tržištu, projektovanje, izgradnja, korišćenje i zaštita energetskih objekata u oblasti nafte, formiranje i korišćenje operativnih rezervi, kao i nadzor nad sprovođenjem ovog zakona. U manjoj meri se vrši usaglašavanje sa propisima Evropske unije. Međunarodna praksa u vezi sa uređenjem oblasti nafte, s obzirom da je manjim delom uređena regulativom EU vezana je za donošenje nacionalnih propisa. Regulativom EU uređuje se oblast obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, koja nije obuhvaćena ovim zakonom, kao i dostavljanje podataka o nabavci i prodaji nafte, motornih i energetskih goriva koji se odnose na vrstu, količinu, poreklo, cenu i kvalitet, kao i podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte, čije dostavljanje je u

4. Analiza ekonomskih efekata

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjeње administrativnih troškova¹ i koliko iznosi povećanje ili umanjeње administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

Opisati administrativni postupak i/ili administrativni zahtev koji se uvodi, ukida ili menja i odrediti privredne subjekte na koju se odnosi (pravna forma, veličina, delatnost, itd). Proceniti iznos povećanja ili umanjeња administrativnog troška koji nastaje kao posledica uvođenja, ukidanja ili izmene administrativnog postupka i/ili administrativnog zahteva. Odrediti da li je u pitanju jednokratni ili ponavljajući trošak (ako se ponavlja - odrediti intervale u kojima se ponavlja). Predstaviti pozitivne efekte (koristi) uvođenja novog, ukidanja ili izmene postojećeg administrativnog postupka i/ili administrativnog zahteva, i odrediti ciljnu grupu (privredne subjekte, građane, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) na koje se odnose pozitivni efekti. Iznos povećanja ili umanjeња administrativnog troška može se proceniti primenom modela standardnog troška.

1 Administrativni trošak je trošak vremena i novca koje utroši privredni subjekat ili građanin za informisanje o administrativnom postupku ili administrativnom zahtevu, u smislu zakona kojim se uređuje Registar administrativnih postupaka, pripremu i dostavljanje zahteva, prijave ili obaveštenja i prateće dokumentacije, angažovanja trećeg lica i vršenje plaćanja u administrativnom postupku ili administrativnom zahtevu, kao i za preuzimanje akta kojim se odlučuje u administrativnom postupku i drugo;

Ovim zakonom se ne uređuju novi administrativni postupci.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Opisati predložena rešenja propisa kojim se uvodi nov, menja ili ukida postojeći porez, doprinos, naknada, taksa, akciza, carina, odnosno menja stopa, osnovica, obveznik ili platac. Proceniti iznos povećanja ili umanjenja ovih troškova i odrediti privredne subjekte koji će snositi trošak (pravna forma, veličina, delatnost, itd). Odrediti da li je u pitanju jednokratni ili ponavljajući trošak (ako se ponavlja - odrediti i intervale u kojima se ponavlja). Predstaviti svrhu uvođenja nove, izmena ili ukidanja finansijske obaveze, tj. opisati pozitivne efekte (koristi) i ciljne grupe (privredne subjekte, građane, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) na koje se odnose pozitivni efekti.

Ovim zakonom se ne uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjenje troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjenje ovih troškova? Da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Opisati predložena rešenja propisa kojim se uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja direktno ili indirektno utiče na izmenu procesa proizvodnje i/ili pružanja usluge (npr. uvođenje ili ukidanje obavezne primene nekog tehničkog zahteva, primene određene opreme, zapošljavanja lica koje ispunjava kriterijume koje se odnose na nivo obrazovanja i kompetencija, itd.). Proceniti iznos povećanja ili umanjenja troškova koji proizilaze iz ovog rešenja i odrediti ciljne grupe (pravna forma, veličina, delatnost, itd) koji će snositi trošak. Odrediti da li je u pitanju jednokratni ili ponavljajući trošak (ako se ponavlja - odrediti i intervale u kojima se ponavlja). Predstaviti da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren. Predstaviti pozitivne efekte (koristi) od uvođenja nove, izmena ili ukidanja ove obaveze, tj. opisati i odrediti ciljne grupe (privredne subjekte, građane, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) na koje se odnose pozitivni efekti.

Predloženim rešenjima se ne uvodi obaveza koja je od uticaja na cenu pružanja usluga, odnosno direktne troškove proizvodnje koje snosi privredni subjekt, ali bi mogla biti od uticaja na povećanje troškova pružanja cene usluga ukoliko bi se znatno promenila njena visina.

4) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu?

Opisati predloženo rešenje propisa koje direktno ili indirektno utiče na cenovnu konkurentnost domaćih privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu, njihovo poslovno povezivanje i udruživanje, unapređenje infrastrukture, transfer tehnologije (uticaj na inovacije i dostupnost tehnologije), pristup finansijskim sredstvima, uslove za investiranje, unapređenje kvaliteta radne snage, obaveze poslodavaca, itd.? Opisati očekivane efekte i odrediti privredne subjekte na koje se efekti odnose i opisati mere koje će se preduzeti u slučaju identifikovanja negativnih efekata predloženog rešenja (npr. mere podrške u prilagođavanju domaćih privrednih subjekata obavezama koje se nameću prilikom usaglašavanja propisa sa rešenja propisa EU i dr.).

Predložena rešenja nisu od znatnog uticaja na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu.

Ranijim rešenjima iz Zakona o energetici, koja su preuzeta ovim zakonom, podstaknut je razvoj konkurencije u sektoru nafte, derivata nafte, biogoriva i

komprimovanog prirodnog gasa u Republici Srbiji, kako bi se povećala efikasnost ovog sektora kroz dejstvo tržišnih mehanizama:

- regulisane cene se u ovom sektoru utvrđuju samo za prirodne monopolske delatnosti transporta nafte naftovodima, odnosno transporta derivata nafte produktovodima;
- energetske delatnosti su uređene na način koji privrednim subjektima, preduzetnicima i fizičkim licima omogućavaju obavljanje delatnosti pod uz ispunjenje istih, jasno definisanih uslova.

5) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurenciju?

Da li se predloženim rešenjima propisa direktno ili indirektno utiče na:

- broj i vrstu učesnika na tržištu, odnosno da li se dodeljuju određena isključiva prava;
- mogućnost za tržišno nadmetanje, odnosno dogovaranje između učesnika na tržištu;
- slobodno formiranje cena i mogućnost izbora dobavljača i proizvoda;
- mogućnosti na ulazak novih učesnika na tržište propisivanjem kriterijuma, standarda ili uslova;
- mogućnost da državni organi, organi teritorijalne autonomije i lokalne samouprave nude robu i usluge na tržištu zajedno sa učesnicima na tržištu nad kojima vrše nadzor?

Predložena rešenja nisu od uticaja na konkurenciju.

6) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na mikro, male i srednje privredne subjekte (MMSP)?

Prikazati razlike u efektima predloženih rešenja propisa na privredne subjekte različite veličine (mikro, male, srednje, velike), imajući u vidu njihovu delatnost i formu organizovanja. Oceniti da li su efekti propisa na MMSP pozitivni ili negativni i prikazati mere kojima se negativan efekat na MMSP umanjuje.

Predložena rešenja nisu od uticaja na mikro, male i srednje privredne subjekte.

5. Analiza efekata na društvo

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak za građane i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja propisa utiču na povećanje ili umanjenoje administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjenoje administrativnih troškova koje snose građani?

Opisati administrativni postupak koji se predloženim rešenjima propisa uvodi, ukida ili menja i odrediti ciljnu grupu na koju se odnosi (posebno osetljive društvene grupe²). Proceniti iznos povećanja ili umanjenja administrativnog troška koji nastaje kao posledica uvođenja, ukidanja ili izmene administrativnog postupka. Odrediti da li je u pitanju jednokratni ili ponavljajući trošak (ako se ponavlja - odrediti i intervale u kojima se ponavlja). Predstaviti pozitivne efekte (koristi) uvođenja novog, ukidanja ili izmene postojećeg administrativnog postupka i odrediti ciljnu grupu (privredne subjekte, građane, organe, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, itd.) na koje se odnose pozitivni efekti. Iznos povećanja ili umanjenja administrativnog troška može se proceniti primenom modela standardnog troška.

² Osetljive društvene grupe obuhvataju grupe u posebnom riziku od diskriminacije i socijalne isključenosti u koje spadaju osobe sa invaliditetom, deca,

mladi, stariji preko 65 godina, pripadnici romske nacionalne manjine, osobe niskog imovnog stanja, nezaposleni, izbegla i interno raseljena lica, migranti i tražioci azila, stanovništvo ruralnih i nedovoljno razvijenih područja, samohrani roditelji, žrtve nasilja u porodici i partnerskim odnosima, pripadnici LGBTI zajednice, osobe koje žive sa HIV/AIDS-om, osobe koje boluju od retkih bolesti, itd.

Ovim zakonom se ne uređuju novi administrativni postupci.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane?

Opisati predložena rešenja propisa kojim se uvodi nova, menja ili ukida postojeći porez, doprinos, naknada, taksa, participacija, carina odnosno menja stopa, osnovica, obveznik ili platac, itd. Proceniti iznos povećanja ili umanjenja ovih troškova i odrediti ciljne grupe (posebno osetljive društvene grupe) koji će snositi trošak. Odrediti da li je u pitanju jednokratni ili ponavljajući trošak (ako se ponavlja - odrediti i intervale u kojima se ponavlja). Predstaviti pozitivne efekte (koristi) uvođenja nove, izmena ili ukidanja finansijske obaveze i ciljne grupe (privredne subjekte, građane, državne organe, itd.) na koje se odnose pozitivni efekti.

Predloženim rešenjima propisa se ne uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života?

Opisati predložena rešenja propisa kojim se uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja povećava ili umanjuje troškove života. Proceniti iznos povećanja ili umanjenja troškova života. Predstaviti pozitivne efekte uvođenja nove, izmene ili ukidanja postojeće obaveze.

Predloženim rešenjima propisa se ne uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva?

Opisati predložena rešenja propisa kojima se direktno ili indirektno utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva (kao što su hrana, pića, voda, stanovanje, energija itd.). Odrediti proizvode i usluge i opisati uticaj.

Predložena rešenja propisa utiču prvenstveno na kvalitet roba i usluga, ali ne i cene robe, a što bi bilo od značaja za životni standard stanovništva.

5) Na koji način predložena rešenja propisa o utiču na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Opisati predložena rešenja propisa koja imaju direktan ili indirektan uticaj na mogućnosti zapošljavanja i otpuštanja, kao i formiranje ili ukidanje radnih mesta, ukupno ili u određenoj delatnosti ili za određene struke? Da li predložena rešenja propisa utiču na prava i obaveze radnika, mogućnosti njihovog sindikalnog udruživanja i pregovaranja sa poslodavcima? Da li predložena rešenja propisa utiču na potrebe za prekvalifikacijama ili dodatnim obukama? Da li predložena rešenja

propisa utiču na mogućnost uključivanja pripadnika osetljivih grupe na tržište rada? Opisati uticaj i predstaviti meru kojom se umanjuje potencijalni negativni uticaj.

Predložena rešenja propisa ne utiču na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje.

6) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na zdravlje ljudi?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na zdravlje ljudi (posebno osetljivih društvenih grupa) i predstaviti efekte tih rešenja. Ukoliko su efekti predloženih rešenja negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Predložena rešenja propisa nisu od direktnog uticaja na zdravlje ljudi. Međutim, propisivanjem obaveze da se derivati nafte, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, kvalitetu tečnog naftnog gasa, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava, smanjuju se emisije gasova sa efektom staklene bašte, što za posledicu ima ublažavanje negativnih efekata na zaštitu javnog zdravlja.

7) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na obim ostvarivanja prava na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama? Na koji način predložena rešenja utiču na kvalitet i dostupnost javnih usluga, usluga sistema socijalne zaštite, sistema zdravstvene zaštite i sistema obrazovanja, kao i i drugih javnih usluga, naročito u kontekstu zaštite i unapređenja prava pripadnika osetljivih društvenih grupa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na obim ostvarivanja prava, kao što su pravo na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama, odnosno kvalitet i dostupnost javnih usluga, kvalitet i dostupnost usluga sistema socijalne zaštite, zdravstvenog sistema i sistema obrazovanja, kao i dostupnost i priuštivost drugih javnih usluga i predstaviti efekte tih rešenja na građane (posebno na osetljive društvene grupe). Ukoliko su efekti predloženih rešenja propisa negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Predloženo rešenje omogućava da vlasnici i nosioci drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovovoda i produktovoda ne mogu preduzimati radove ili druge radnje kojima se onemogućava ili ugrožava rad naftovovoda i produktovoda bez prethodno izdatih pozitivnih uslova energetskeg subjekta koji je vlasnik, odnosno korisnik naftovovoda i produktovoda. Uslovi izdaje energetskeg subjekta na zahtev vlasnika ili nosioca drugih prava na nepokretnostima koje se nalaze ispod, iznad ili pored naftovovoda i produktovoda, u postupku objedinjene procedure, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i sadrži tehničke uslove u skladu sa zakonom, tehničkim i drugim propisima.

U zaštitnom pojasu naftovoda i produktovoda ne smeju se izvoditi radovi koji nisu uređeni propisima kojima se uređuje oblast planiranja i izgradnje i druge aktivnosti, izuzev poljoprivrednih radova dubine do 0,5 metara, bez pismenog odobrenja energetskeg subjekta koji obavlja transport. Energetski subjekt koji obavlja transport izdaje odobrenje sa uslovima za izvođenje radova u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda, ukoliko utvrdi da u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda postoje tehničke mogućnosti za izvođenje

radova i drugih gore navedenih aktivnosti. Pravno ili fizičko lice koje je dobilo odobrenje člana mora prilikom izvođenja radova, odnosno drugih aktivnosti u zaštitnom pojasu naftovoda, odnosno produktovoda sprovoditi mere zaštite prema uputstvu energetskeg subjekta koji obavlja transport.

8) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na dostupnost kulturnih sadržaja (koncert, izložba, predstava, film, itd.) i očuvanje materijalnog kulturnog nasleđa (spomenici kulture, muzejska građa, arhivska građa, filmska i ostala audiovizuelna građa, stara i retka bibliotečka građa, itd.) ili nematerijalnog kulturnog nasleđa (prakse, prikaze, izraze, znanja, veštine, kao i instrumente, predmete, artefakte i kulturne prostore koji su s njima povezani, koje zajednice, grupe i u pojedinim slučajevima pojedinci, prepoznaju kao deo svog kulturnog nasleđa).

Predložena rešenja nisu od uticaja na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa.

9) Da li predložena rešenja propisa imaju različite efekte na žene i muškarce, tj. rodnu ravnopravnost? Opisati te efekte. Da li propis povećava ili umanjuje rodnu ravnopravnost? Koje mere su predviđene za ublažavanja potencijalnih negativnih efekata propisa na rodnu ravnopravnost?

Opisati direktan ili indirektan efekat koji predložena rešenja propisa proizvode na žene i muškarce (posebno na pripadnike ugroženih društvenih grupa), tj. rodnu ravnopravnost u vezi sa pravima iz radnog odnosa, imovinskih prava, pravom na obrazovanje i zdravstvenu zaštitu, učešćem u odlučivanju, prevencijom i prevazilaženje rodni stereotipa, neplaćenim radom, itd.). Proceniti da li predložena rešenja propisa potencijalno mogu imati negativan efekat na rodnu ravnopravnost i opisati mere koje su predviđene za ublažavanja ovih efekata.

Predložena rešenja propisa nisu od uticaja na rodnu ravnopravnost.

6. Analiza efekata na životnu sredinu i klimatske promene

1) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na životnu sredinu?

Opisati kako i u kom obimu predložena rešenja propisa utiču na kvalitet vode, vazduha i zemljišta, klimatske promene, upravljanje otpadom, zaštitu od buke, kao i živi i neživi svet. Ukoliko su efekti predloženih rešenja propisa negativni, predstaviti mere kojima će se ti efekti ublažiti ili otkloniti.

Predložena rešenja nisu od direktnog uticaja na životnu sredinu. Međutim, propisivanjem obaveze da se derivati nafte, komprimovani prirodni gas, utečnjeni prirodni gas i vodonik koji se stavljaju na tržište moraju ispunjavati uslove utvrđene propisima o kvalitetu tečnih goriva naftnog porekla, kvalitetu tečnog naftnog gasa, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjenog prirodnog gasa i vodonika, propisima o zaštiti životne sredine, tehničkim i drugim propisima koji se odnose na promet goriva iz ovog stava, smanjuju se emisije gasova sa efektom staklene bašte.

7. Analiza upravljačkih efekata

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa,

odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

Potrebno je precizno navesti konkretne regulatorne (donošenje podzakonskih i opštih akata, usklađivanje drugih propisa sa propisom koji se predlaže) i neregulatorne aktivnosti (informativno edukativne kampanje, obuke zaposlenih za primenu novih propisa, tehničko tehnološke i organizacione promene, itd.) koje je potrebno preduzeti kako bi se omogućila primena propisa, kao i rok za njihovo sprovođenje. Navesti organ, odnosno organizaciju koja vrši javna ovlašćenja i unutrašnju organizacionu jedinicu koja je odgovorna za sprovođenje aktivnosti. Navesti na koji način će se uspostaviti međuinstitucionalna saradnja između organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa.

Ministarstvo rudarstva i energetike je predlagač i donosilac podzakonskih akata ovog zakona. Propisi za izvršavanje ovog zakona biće doneti u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja ovih propisa primenjivaće se propisi koji su doneti na osnovu Zakona o energetici („Službeni glasnik RS”, br. 145/14, 95/18 – dr. zakon, 40/21, 35/23 – dr. zakon, 62/23 i 94/24) i Zakona o cevovodnom transportu („Službeni glasnik RS”, broj 104/09), ako nisu u suprotnosti sa odredbama ovog zakona.

Energetski subjekti koji obavljaju transport usaglasiću pravila iz člana 15. sa odredbama ovog zakona i dostaviti Agenciji radi davanja saglasnosti, najkasnije u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

2) Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koji je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?

Odrediti organizacionu celinu u okviru organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koja će vršiti nadležnosti definisane propisom. Prikazati ljudske i materijalne (oprema, prostor, softver, itd.) kapacitete koje je potrebno da ova organizaciona celina angažuje. Proceniti postojeće i navesti da li je potrebno obezbediti dodatne kapacitete i način na koji će se ti kapaciteti obezbediti.

Za primenu rešenja ovoga propisa nije potrebno angažovati dodatne kapacitete. Naime, u primeni predloženih rešenja učestvuju Ministarstvo rudarstva i energetike, Agencija za energetiku Republike Srbije i privredno društvo TRANSNAFTA AD.

3) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na efikasnost, odgovornost i transparentnost rada organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na brže i jednostavnije vršenje nadležnosti organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja uz efikasnije korišćenje raspoloživih resursa i opisati uticaj? Da li se predloženim rešenjima propisa jasno određuje nadležnost za primenu propisa između organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja (na primer u slučaju zajedničkog nadzora)? Da li se omogućava ciljnim grupama i zainteresovanim stranama da imaju uvid u način primene propisa (na primer dostupnost informacije o načinu sprovođenja administrativnog postupka, praćenje kretanja predmeta, javnost registara i evidencija, dostupnost izveštaja, itd)?

Predložena rešenja kojim se precizira nadležnost za odlučivanje u postupcima podnetih žalbi na rešenja energetskog subjekta koji obavlja transport, žalbi na rešenja ministarstva nadležnog za poslove energetike, žalbi na rešenja

inspektora opreme pod pritiskom, energetskog i tržišnog inspektora doprinose preciznijem uređenju nadležnosti između organa i rešavanju kod podnetih žalbi.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na vladavinu prava?

Opisati predložena rešenja koja direktno ili indirektno utiču na ujednačenost primene propisa, mogućnost zloupotrebe prava i ovlašćenja i primenu drugih propisa i opisati ovaj uticaj.

Predložena rešenja omogućavaju jednakost primene propisa za sve učesnike.

8. Analiza finansijskih efekata

1) Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?

Opisati predložena rešenja propisa koja direktno ili indirektno utiču na povećanje javnih rashoda. Navesti procenjen iznos troškova koje će snositi organi, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja za primenu propisa. Navesti izvore finansiranja iz kojih će se obezbeđivati potrebna sredstva (budžet Republike Srbije, zaduživanje, donatorska sredstva, budžet autonomne pokrajine, budžet jedinice lokalne samouprave, budžet javne ustanove, itd.) i iznose koji će se obezbediti iz svakog izvora finansiranja.

Za primenu propisa neće biti potrebni dodani izvori finansiranja.

2) Kakve će efekte predložena rešenja propisa imati na javne prihode i rashode?

Odrediti javni prihod (porez, doprinos, akciza, taksa, naknada, itd.) koji se uvodi ili menja ili na koji direktno ili indirektno utiče propis i proceniti iznos promene javnog prihoda u roku od tri do pet godina od trenutka primene propisa. Odrediti javni rashod koji se uvodi ili menja ili na koji direktno ili indirektno utiče propis i proceniti iznos promene javnog rashoda u roku od tri do pet godina od trenutka primene propisa.

Predložena rešenja propisa neće imati efekte na javne prihode i rashode.

9. Analiza rizika

1) Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti i koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?

Odrediti rizik za primenu propisa (npr. podrška ciljnih grupa i zainteresovanih strana, neadekvatni rokovi za sprovođenje aktivnosti koje prethode primeni propisa, široka diskreciona ovlašćenja i neujednačenost u pristupu primeni propisa, nepostojanje dovoljnih kapaciteta za primenu, itd.) koji može imati značajne posledice na primenu propisa. Prikazati posledice na primenu propisa ukoliko se rizični događaj ostvari. Opisati mere koje će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća rizičnog događaja ili meru koja će biti preduzeta ukoliko se rizik ostvari, a sve u cilju uspešne primene propisa.

Nema ključnih rizika za sprovođenje ovog propisa.

10. Izveštaj o sprovedenim konsultacijama

1) Odrediti ciljne grupe i zainteresovane strane koje je potrebno uključiti u proces konsultacija.

Konsultacije su sprovedene sa ciljem uključivanja svih relevantnih i zainteresovanih strana, a u skladu sa Zakonom o planskom sistemu Republike Srbije („Službeni glasnik RS”, broj 30/18) i Uredbom o metodologiji izrade dokumenata javnih politika („Službeni glasnik RS”, broj 20/25).

2) U kom periodu su sprovedene konsultacije i da li su relevantne informacije o vremenu i mestu primene izabranih metoda konsultacija i njihovim rezultatima, objavljene na Portalu „eKonsultacije”? Navedi link sa Portala „eKonsultacije” ili neke druge internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

U periodu od 27. juna 2025. godine do 14. jula 2025. godine sprovedene su javne konsultacije na Portalu „eKonsultacije” (<https://ekonsultacije.gov.rs/topicOfDiscussionPage/496/4>). Ministarstvo rudarstva i energetike obavestilo je predstavnike svih organa javne vlasti, zainteresovane strane i ciljne grupe iz reda građana i privrednih subjekata, udruženja građana ili privrednih subjekata i drugih organizacija civilnog društva, naučno-istraživačkih, strukovnih i drugih organizacija da je započelo sa izradom Nacrta zakona o nafti. U tom smislu Ministarstvo rudarstva i energetike je imajući u vidu značaj propisa izradilo i polazne osnove za izradu Nacrta zakon o nafti, koje su bile prateći materijal uz ovu objavu. Sve zainteresovane strane pozvane su da najkasnije do 11. jula 2025. godine dostave predloge i sugestije na polazne osnove za izradu Nacrta zakona o nafti, kao i na druga pitanja u vezi sa oblašću koja će biti predmet uređivanja ovog zakona na mejl adresu naftaigas@mre.gov.rs.

Sprovođenje javne rasprave o Nacrtu zakona o nafti održano je u periodu od 20. oktobra 2025. godine do 10. novembra 2025. godine. U okviru javne rasprave bila je organizovana prezentacija i rasprava o Nacrtu zakona o gasu u formi okruglog stola koji su održani 27. oktobra 2025. godine u Privrednoj komori Srbije, Regionalna privredna komora Novi Sad, 30. oktobra 2025. godine u Privrednoj komori Srbije, Regionalna privredna komora Niš i 7. novembra 2025. godine u Domu inženjera „Nikola Tesla”, Beograd. Tekst Nacrta zakona o gasu objavljen je na internet stranici Ministarstva rudarstva i energetike www.mre.gov.rs kao i na Portalu eKonsultacije <https://ekonsultacije.gov.rs/>. Primedbe, predlozi i sugestije dostavljali su se Ministarstvu rudarstva i energetike putem elektronske pošte na e-mail adresu: naftaigas@mre.gov.rs ili putem pošte na adresu: Ministarstvo rudarstva i energetike, ul. Nemanjina 22-26, Beograd.

Nacrt zakona o nafti pripremila je Radna grupa obrazovana Rešenjem 02140274 2025 14820 006 000 012 002 od 23. maja 2025. godine u kojoj su učestvovali predstavnici resornog ministarstva, Ministarstva unutrašnje i spoljne trgovine, Agencije za energetiku Republike Srbije i energetskih subjekata (Transnafta ad, NIS AD Novi Sad i članice Udruženja naftnih kompanija Srbije).

3) Navedi ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovala u konsultacijama.

Javna rasprava o Nacrtu zakona o nafti u formi okruglog stola održana je 27. oktobra 2025. godine u Privrednoj komori Srbije, Regionalna privredna komora Novi Sad, 30. oktobra 2025. godine u Privrednoj komori Srbije, Regionalna privredna komora Niš i 7. novembra 2025. godine u Savezu inženjera i tehničara Srbije i njima su prisustvovali predstavnici Agencije za energetiku Republike Srbije, JP Srbijagas

Novi Sad, Transportgas Srbija d.o.o. Novi Sad, Jugorosgaz - Transport d.o.o. Niš, Stručno udruženje za distribuciju prirodnog gasa, NIS a.d. Novi Sad, JKP Toplana Niš, Aster tekstil d.o.o. Niš, Naftahem doo Sremska Kamenica, JKP Suboticagas, PAN -Ledi doo, Gazprom Energoholding Serbia TE TO Pančevo doo, Gas Bečej do Bečej, Transnafta ad, Blagojević doo i Hipol doo Odžaci.

Elektronskim putem komentare na Nacrt zakona o nafti dostavili su Agencija za energetiku, Transnafta ad, NIS AD Novi Sad i Lukoil Srbija Beograd.

4) Da li su u konsultacije uključeni predstavnici mikro, malih i srednjih privrednih subjekata iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću?

Ministarstvo je propis postavilo na sajt ministarstva www.mre.gov.rs i Portal „eKonsultacije”, tako da su komentare, sugestije i predloge mogli da dostave svi zainteresovani subjekti.

5) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje su usvojene.

Tokom trajanja konsultacija, Ministarstvo rudarstva i energetike nije primilo pisane komentare.

Primedbe, sugestije i komentari na tekst Nacrta zakona koje su primljene tokom trajanja javne rasprave, i koje su usvojene, date su u Izveštaju o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o nafti.

6) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje nisu usvojene i objasniti razloge za njihovo neprihvatanje.

Tokom trajanja konsultacija, Ministarstvo rudarstva i energetike nije primilo pisane komentare.

Primedbe, sugestije i komentari na tekst Nacrta zakona koje su primljene tokom trajanja javne rasprave, a koje nisu usvojene, date su u Izveštaju o sprovedenoj javnoj raspravi o Nacrtu zakona o nafti sa objašnjenjem razloga za neprihvatanje.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada

Obrađivač - Ministarstvo rudarstva i energetike

2. Naziv propisa

PREDLOG ZAKONA O NAFTI
LAW ON OIL

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

Naslov VIII Politike saradnje, član 109. – Energetika

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

- opšti rok, čl. 72. u vezi sa čl. 8. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

- delimično ispunjava

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Potpuna usklađenost sa članom 109. ostvariće se nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji i transponovanja članova vezanih za članice Evropske unije koji su sada neprimenjivi.

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Mesto u strukturi NPAA: Poglavlje III – Sposobnost preuzimanja obaveza iz članstva u EU; Potpoglavlje 3.15 – Energetika; 3.15.1 – Energetsko tržište i sigurnost snabdevanja.

Šifra propisa u bazi NPAA: 2025-93

Rok za donošenje: 2025/IV

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Deo treći, Politike zajednice i unutrašnje mere, Naslov XXI, Energetika, član 194. – potpuno usklađeno

Ugovor o osnivanju Energetske zajednice između Evropske zajednice i Republike Albanije, Republike Bugarske, Bosne i Hercegovine, Republike Hrvatske, Bivše Jugoslovenske Republike Makedonije, Republike Crne Gore, Rumunije, Republike Srbije i Privremene Misije Ujedinjenih nacija na Kosovu u skladu sa Rezolucijom 1244 Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija, Glava II - *acquis* o energetici, član 10. i GLAVA VII - prilagođavanje i razvoj *acquis*, član 25. – potpuno usklađeno.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

Council Decision of 22 April 1999 regarding a Community procedure for information and consultation on crude oil supply costs and the consumer prices of petroleum products (Official Journal L 110, 28.4.1999 P. 8-11)

Odluka Saveta 1999/280/EC o postupku Zajednice za obaveštavanje i savetovanje o troškovima snabdevanja sirovom naftom i potrošačkim cenama derivata nafte (Službeni list, br. L 110, 28.4.1999 P. 8-11)

31999D0280

Council Regulation (EC) No 2964/95 of 20 December 1995 introducing registration for crude oil imports and deliveries in the Community (Official Journal L 310, 22.12.1995 P. 5-6)

Uredba Saveta (EZ) br. 2964/95 od 20. decembra 1995. o uvođenju sistema registracije uvoza i isporuke sirove nafte u Zajednici (Službeni list, br. L 310, 22.12.1995 P. 5-6)

31995R2964

Delimično usklađeno

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

Odredbe Odluke Saveta 1999/280/EC o postupku Zajednice za obaveštavanje i savetovanje o troškovima snabdevanja sirovom naftom i potrošačkim cenama derivata nafte i Uredba Saveta (EZ) br. 2964/95 od 20. decembra 1995. o uvođenju sistema registracije uvoza i isporuke sirove nafte u Zajednici se odnose na prava i/ili obaveze Evropske unije članica i nisu primenjive do pristupanja Republike Srbije Evropskoj uniji.

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

Potpuna usklađenost biće postignuta do pristupanja Republike Srbije EU.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi

sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

/

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

NE

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

NE

1. Naziv propisa Evropske unije : Council Decision of 22 April 1999 regarding a Community procedure for information and consultation on crude oil supply costs and the consumer prices of petroleum products (Official Journal L 110, 28.4.1999 P. 8-11) Odluka Saveta 1999/280/EC o postupku Zajednice za obaveštavanje i savetovanje o troškovima snabdevanja sirovom naftom i potrošačkim cenama derivata nafte (Sl. list br. L 110, 28.4.1999 P. 8-11)				2. „CELEX” oznaka EU propisa 31999D0280		
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa: Ovlašćeni predlagač – Vlada Obrađivač: Ministarstvo rudarstva i energetike				4. Datum izrade tabele: 12.11.2025. godine		
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: 0.1 Predlog zakona o nafti; 0.2 Pravilnik o rokovima, sadržaju i načinu dostavljanja podataka o nabavci i prodaji nafte, derivata nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečnjelog prirodnog gasa i vodonika („Službeni glasnik RS”, broj 72/21).				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2025-93		
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ¹	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti
1.1.	The Member States shall communicate to the Commission information relating to the crude oil supply cost cif and the consumer prices of petroleum products, in the manner laid down in Article 3. The list of petroleum products is set out in the Annex.	0.1 45.1	Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetske gorivima i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava dužni su Ministarstvu dostavljati: 1) podatke o nabavci i prodaji nafte, motornih i	DU	Potpuna usklađenost biće postignuta nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj Uniji	

¹ Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
			energetskih goriva koji se odnose na vrstu, količinu, poreklo, cenu i kvalitet; 2) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte; 3) druge podatke.			
1.2.	The information shall be obtained by aggregating the data received and shall be presented in such a way as to give as representative a picture as possible of each Member State's oil market.	0.2 5	Obrasci iz čl. 2, 3. i 4. ovog pravilnika dostavljaju se ministarstvu nadležnom za poslove energetike upisom u bazu energetskih podataka Integrisani menadžment informacioni sistem (IMIS).	PU		Traženi podaci odražavaju vernu sliku tržišta
2.1.1.	„supply cost“ shall mean the cost of all crude oil imports and deliveries, as well as crude oil produced in a Member State;			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
2.1.2.	„crude oil importers“ shall mean all quantities of crude oil entering into the Community for purposes other than transit which are intended to cover the needs of a Member State;			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
2.1.3.	„crude oil deliveries“ shall mean all quantities of crude oil entering into the territory of a Member State from another Member State for purposes other than transit which are intended to cover the needs of the former Member State;			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
2.1.4.	„crude oil produced in a Member State“ shall mean all crude oil produced and refined in a Member State, where such such production represents more than 15% on an annual basis of the total crude oil supply of that Member State;			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
2.1.5.	„consumer prices“ shall mean the most representative price levels actually charged to consumers in a given category.	0.2 Obrazac I-3	Prosečna prodajna cena derivata nafte je aritmetička sredina svih cena koje pojedini energetski subjekt primenjuje za pojedini derivat nafte (koji ne sadrži aditive za poboljšanje performansi goriva) na svim svojim stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava na dan ponedeljak na domaćem tržištu	PU		
3.1.	Member States shall communicate to the Commission the following information:			NU	Odredba je po svojoj prirodi	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	(a) the monthly crude oil supply cost cif in the month following the end of the month in question; (b) the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes and inclusive of all taxes in force on the 15th day of each month, in the 30 days following the 15th day of the month in question.				takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
3.2.	On the basis of the current collection systems, Member States shall continue to communicate to the Commission the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes in force each Monday, at the latest by 12 noon the following day.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
4.	On the basis of the information collected pursuant to this Decision, the Commission shall publish in an appropriate form: (a) each month, the crude oil supply cost cif and the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes and inclusive of duties and taxes charged on the 15th day of each month; (b) each week, the consumer prices of petroleum products net of duties and taxes charged on Monday.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
5.	The Member States and the Commission shall consult each other on matters related to this Decision, such as the information collected pursuant to it.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
6.	All information communicated pursuant to this Decision shall be confidential. This provision shall not however prevent the distribution of general or summary information in terms which do not disclose details relating to individual undertakings, i.e. in terms which refer to at least three undertakings. Member States may refrain from submitting details which relate to such individual undertakings	0.2 6	Svi pojedinačni podaci koje energetske subjekti dostavljaju na obrascima iz čl. 2, 3. i 4. ovog pravilnika predstavljaju poslovnu tajnu energetskih subjekata i ne mogu se koristiti u druge svrhe osim za izradu zbirnih izveštaja koji se odnose na tržište Republike Srbije, kao i izradu izveštaja u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama.	PU		
7.	If the Commission finds that there are anomalies or inconsistencies in the information communicated to it by the Member States, it may ask the Member States to permit it to acquaint itself with the calculation and assessment procedures used to arrive at the aggregated information			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
8.	Within the limits laid down by this Decision, the Commission shall adopt implementing provisions regarding the form, content and all other aspects of the communications provided for in Article 1.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
9.	Directive 76/491/EEC shall be repealed.			NP	Odredba je proceduralnog karaktera	
10.	This Decision is addressed to the Member States.			NP	Odredba je proceduralnog karaktera	
11	ANNEX List of petroleum products	0.2 Obrazac I-2a	Tabela sadrži sve derivata nafte o kojima se izvještava.	PU		

Naziv propisa Evropske unije : Council Regulation (EC) No 2964/95 of 20 December 1995 introducing registration for crude oil imports and deliveries in the Community (Official Journal L 310, 22.12.1995 P. 5-6) Uredba Saveta (EZ) br. 2964/95 od 20. decembra 1995. o uvođenju sistema registracije uvoza i isporuke sirove nafte u Zajednici (Sl. list br. L 310, 22.12.1995 P. 5-6)				2. „CELEX” oznaka EU propisa 31995R2964		
3. Organ državne uprave, odnosno drugi ovlašćeni predlagač propisa:				4. Datum izrade tabele:		
Ovlašćeni predlagač - Vlada Obrađivač: Ministarstvo rudarstva i energetike				12.11.2025. godine		
5. Naziv (nacrt, predloga) propisa čije odredbe su predmet analize usklađenosti sa propisom Evropske unije: 0.1 Predlog zakona o nafti; 0.2 Pravilnik o rokovima, sadržaju i načinu dostavljanja podataka o nabavci i prodaji nafte, derivata nafte, biogoriva, biotečnosti, komprimovanog prirodnog gasa, utečjenog prirodnog gasa i vodonika („Službeni glasnik RS”, broj 72/21).				6. Brojčane oznake (šifre) planiranih propisa iz baze NPAA: 2025-93		
7. Usklađenost odredbi propisa sa odredbama propisa EU:						
a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
Odredba propisa EU	Sadržina odredbe	Odredbe propisa R. Srbije	Sadržina odredbe	Usklađenost ²	Razlozi za delimičnu usklađenost, neusklađenost ili neprenosivost	Napomena o usklađenosti

² Potpuno usklađeno - PU, delimično usklađeno - DU, neusklađeno - NU, neprenosivo – NP

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
1.	Any person or undertaking importing crude oil from third countries or receiving a crude oil delivery from another Member State shall be obliged to provide information to the Member State in which he is established concerning the characteristics of the imports or deliveries.	0.1 45.1	Energetski subjekti koji obavljaju delatnost proizvodnje derivata nafte i trgovine naftom, motornim i energetskim gorivima i trgovine motornim i drugim gorivima na stanicama za snabdevanje prevoznih sredstava dužni su Ministarstvu dostavljati: 1) podatke o nabavci i prodaji nafte, motornih i energetskih goriva koji se odnose na vrstu, količinu, poreklo, cenu i kvalitet; 2) podatke o proizvodnji sirove nafte i prosečnoj ceni proizvodnje sirove nafte; 3) druge podatke.	DU	Potpuna usklađenost biće postignuta nakon pristupanja Republike Srbije Evropskoj Uniji	
2.1.	On the basis of the information referred to in Article 1 , Member States shall, at regular intervals, forward to the Commission such information as will enable a true picture to be obtained of the developments in the conditions under which the imports or deliveries have taken place.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
2.2.	This information shall be circulated to the Member States.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
3.1.	The information collected and forwarded pursuant to this Regulation shall be confidential.			DU	Neposredno se primenjuju odredbe Zakona o zaštiti poslovne tajne („Službeni glasnik RS”, broj 72/11) ukoliko energetski subjekt naznači da su podaci poslovna tajna	
3.2.	This provision shall not prevent the publication of general information or information in summary form which does not contain details relating to individual undertakings.	0.2 5	Podaci dobijeni na osnovu ovog pravilnika dostavljaju se međunarodnim telima u skladu sa međunarodnim obavezama koje je preuzela Republika Srbija.	DU	Potpuna usklađenost će se postići po pristupanju Srbije u EU	
4.1.	The information which persons or undertakings are obliged to communicate to the Member State in which they are established shall relate to each import or delivery of crude oil at a specific price.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
4.2.	'Import' means each quantity of crude oil which enters the customs territory of the Community for purposes other than transit. 'Delivery' means each quantity of crude oil coming from another Member State for purposes other than transit. Imports or deliveries carried out on behalf of companies situated outside the importing country and intended for refining under contract and subsequent export in their entirety in the form of refined products shall be excluded.	0.2 Obrazac I-a	U opštem uputstvu definisano je da - se u kolonu Poreklo upisuje se oznaka D za domaću sirovu naftu ili domaću sirovinu za proizvodnju derivata nafte ili oznaka U za uvoznu sirovu naftu ili uvoznu sirovinu za proizvodnju derivata nafte. Ukoliko se unosi oznaka U potrebno je uneti zemlju porekla	DU	Potpuna usklađenost će se postići po pristupanju Srbije u EU	
4.3.	However, oil extracted from the seabed over which a Member State exercises exclusive rights for the purposes of exploitation shall not be considered, when it enters the customs territory of the Community, as being an import within the meaning of paragraph 2.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
5.	For the purposes of Article 1 the characteristics of each import or delivery of crude oil into a Member State shall include : - the designation of the crude oil, including the API gravity, - the quantity in barrels, - the cif price paid per barrel, - the percentage sulphur content.	0.2 Obrazac I-1a	U opštem uputstvu definisano je da: - se kolonu Kvalitet unosi se prosečna API (American Petroleum Institute standard) vrednost za navedenu količinu sirove nafte. - je nabavna cena sirove nafte (CIF cena) je trošak uvoza sirove nafte, odnosno CIF cena. CIF cena uključuje FOB cenu (cena zaračunata u luci utovara), troškove transporta, osiguranja i određene troškove povezane sa poslovima transporta. U datoj tabeli upisuju se podaci o API vrednosti, količini u barelima, CIF ceni i procentu sadržaja sumpora	PU		
6.	The information referred to in Articles 4 and 5 shall be forwarded to the Member State concerned in respect of each period not exceeding one month.			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
7.	The information which Member States are obliged to communicate to the Commission pursuant to Article 2 shall be forwarded within one month of the end of each month referred to in Article 6. This information shall consist, for each type of crude oil, of an aggregation of the data which the Member States receive from persons and undertakings. For each type			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	of crude oil, the information shall comprise : — the designation of the crude oil, including the average API gravity, — the quantity in barrels, — the average cif price, — the number of companies reporting, — the percentage sulphur content.					
8.	The Commission shall analyse the information gathered pursuant to Article 7 and communicate it to the Member States each month. The Member States and the Commission shall consult each other at regular intervals at the request of a Member State or on the initiative of the Commission . Such consultations shall relate in particular to the communications from the Commission referred to in paragraph 1 . Consultations may be organized with international organizations and third countries which have set up similar information systems.					
9.1.	The information communicated pursuant to Article 4 and the information provided for in Article 7 shall be confidential. This provision shall not, however, prevent the distribution of information in a form which does not disclose details relating to individual undertakings, i. e. which refers to at least three undertakings.	0.2 6	Svi pojedinačni podaci koje energetske subjekti dostavljaju na obrascima iz čl. 2, 3. i 4. ovog pravilnika predstavljaju poslovnu tajnu energetskih subjekata i ne mogu se koristiti u druge svrhe osim za izradu zbirnih izveštaja koji se odnose na tržište Republike Srbije, kao i izradu izveštaja u skladu sa međunarodno preuzetim obavezama.	PU		
9.2.	The information forwarded to the Commission on the basis of Article 7 and the communications referred to in Article 8 (1) can only be used for the purposes of Article 8 (2).			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	
9.3.	If the Commission discovers, in the information communicated to it by the Member States in accordance with Article 7, the existence of anomalies or inconsistencies which prevent it from obtaining a true picture of developments in the conditions under which imports and deliveries have taken place, it may ask the Member States to allow it access to the			NU	Odredba je po svojoj prirodi takva da je mogu implementirati samo države članice EU	

a)	a1)	b)	b1)	v)	g)	d)
	relevant unaggregated information provided by the undertakings and the calculation and assessment procedures used to arrive at the aggregated information .					
10.	The Commission shall, after consulting the Member States, adopt detailed rules for implementing this Regulation.			NP	Odredba je proceduralnog karaktera	
11.	This Regulation shall enter into force on the day of its publication in the Official Journal of the European Communities.			NP	Odredba je proceduralnog karaktera	